

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๐

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๕ ถึง ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๑

กรรท ๒๐/๒๔๕๑ (สวญ) ชุดที่ ๓

๑. เรื่องร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎ-

หมายดัดยั้งระชาณา พุทธศักราช ๒๔๕๑

ของนายเซมชาติ บัณยรัตพันธ์ (คธ) ๑๑๘๘-๑๑๘๙

๒. เรื่องร่างพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พุทธ

ศักราช ๒๔๕๑

๑๑๙๐-๑๒๐๕

๓. เรื่องร่างพระราชบัญญัติกาชาด พุทธศักราช

๒๔๕๑ (พิจารณาเป็นวาระที่ ๒-๓)

๑๒๐๕-๑๒๐๕

๔. เรื่องร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนยา

พุทศักราช ๒๔๕๑ (พิจารณาเป็นวาระที่

๒-๓)

๑๒๐๕-๑๒๐๕

รายงานการประชุมสภาแทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๐/๒๔๘๑ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๕ นาฬิกา

พ.อ. พระประจันต์จันท์ รองประธานสภาฯ ทำการแทน
ประธานสภาฯ: วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๒๕ คนเป็นองค์ประชุมแล้ว
ที่ไปเรื่องที่ประธานสภาฯ จะแจ้งให้ ที่ประชุมทราบไม่มี

ขอให้ ที่ประชุมช่วยรับรองรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๑๒/๒๔๘๑
(สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่า
ที่ประชุมได้อนุมัติรายงานการประชุมนี้แล้ว

เรื่องที่ค้างการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๔๘๑ คือ ๑. ร่างพระราช
บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พุทธศักราช ๒๔๘๑ ของ
นายเชมชาติ บุณยรัตพันธุ์ คราวที่แล้วมาฝ่ายสนับสนุนได้อภิปรายจบ
คราวนี้ขอให้ฝ่ายค้านอภิปรายต่อ ผู้ใดคัดค้านโปรดยกมือขึ้น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี): ทุนแล้วมาฝ่าย
ค้านพูดจบ

ทำการแทนประธานสภาฯ : ตามที่ปรากฏแก่เจ้าหน้าที่ คือ ฝ่ายสนธิสนุน คราวนี้ต่อไปขอให้ เป็นฝ่ายค้าน

นายเดือน บุนนาค (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอมาแก่ ไขกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๘๑ นั้น สมาชิกมีความประสงค์จะให้เรื่องการที่จะลงโทษแก่ผู้ ที่เคยกระทำความผิดมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่ว่าได้พ้นโทษไปเป็นเวลา ๕ ปี ในการลงโทษนั้น อยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะให้หรือการลงอาญาไว้ก็ด้วยนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในหลักการนั้น แม้ว่าจะได้ มีบางประเทศกระทำก็ตาม เหตุผลที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยนั้นเนื่องมาจากหลักที่ว่าในการที่เราระงับโทษนั้น เราลงโทษเพราะผู้ ที่ได้กระทำความผิด ความหลักการของกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๘๑ หมายความว่าศาลใช้ดุลยพินิจสำหรับระงับการลงอาญาไว้ก่อนนั้น หลักการอันนี้มุ่งประสงค์จะให้หรือการลงอาญาสำหรับผู้ที่ไม่เคยต้องโทษมาเลย เมื่อเป็นเช่นนั้นบุคคลที่ เคยต้องโทษมาแล้วเราจะถือเสมือนบุคคลที่ไม่เคยต้องโทษมาแล้วนั้นไม่ถูก เป็นคนละพวก ในเรื่อง การลงโทษนั้นมวักดูประสงค์อยู่หลายอย่าง การลงโทษเพื่อให้หลายจำอย่างหนึ่ง การลงโทษเพื่อกักสันดานให้ เช่นคนที่อย่างหนึ่ง นโยบายที่ ได้บัญญัติกันอยู่ปัจจุบันนี้มุ่งประสงค์ ไปในแนวทั้งสองประการนี้ สำหรับผู้ ที่เคยได้รับโทษมาแล้วขอเป็นกรณีการแสดงให้เห็นเด่นชัดว่าเมื่อเขาพ้นมวักกระทำผิดเป็นครั้งที่สอง เป็นกรณีแสดงให้เห็นว่าโทษที่ได้ลงไปครั้งก่อนนั้น ไม่เป็นการเพียงพอที่จะทำให้อุญนรสำนึกตัว ไม่เป็นการเพียงพอ

พอที่จะให้ผู้นั้นกลายเขตนคนคชชนมาอีก เมื่อเขนเขนนี้ก็ไม่เห็นผลอย่างไร
 ที่เราจะไปกวาดผู้เขนเขนนี้จริงๆ เร็วเร็วจนน่าจะเรียกว่าเขนเขนที่
 อยู่ในกลุ่ของคชชน แต่ที่ว่าการที่จะให้คชชนใช้กลุ่ของคชชนในการที่จะ
 วางหลักเกณฑ์ของเขนเขนนั้นก็น่าจะต้องมีเหตุผลตามสมควร ข้าพเจ้า
 เห็นว่าถ้าหากว่าจะรีบหลักกาวเขนเขนแล้วจะเขนเขนทำให้ทรงใจว่า เมื่
 ทั่วทั้งกาวจะทำความผิดไปครั้งหนึ่งแล้วและได้รบโทษไปแล้ว ก็ควรได้
 รบโทษมาทันทีเขนเขนแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นได้กระทำผิดจริงและเป็น
 ผู้ที่มีสันดานร้ายจริง จะเขนเขนให้ผู้นั้นทรงใจไปว่าเราอาจจะกระทำ
 ผิดในครั้งหลังต่อไปได้เมื่อพ้น ๕ ปีแล้ว และคชชนอาจจะกระทำผิด
 ลงอาญาไว้ก่อน นโยบายเช่นนี้ไม่เขนเขนเหมือนเดิม

อีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมระลึกว่า ผู้ที่ได้อำนาจ
 ความผิดมาครั้งหนึ่งแล้ว เรามีมาตรา ๗๒, ๗๓ และ ๗๔ ของกฎ
 หมายลักษณะอาญาลงโทษฐานไม่เขนเขนหลาย และกฎหมาย ๓ บทนั้นก็
 ลงโทษว่านับแต่วันที่ได้รบอาญาไปนั้นภายใน ๕ ปี ถ้าผู้นั้นกระทำผิด
 โทษอาจจะเพิ่มเขนเขน ๑ ใน ๒ หรือทั่วคชชนแล้วแต่กรณี เราเห็นได้ว่า
 หลักที่ไว้วางไว้ เขนเขนหลักที่ประสงคลงโทษผู้ที่ไม่เขนเขนหลายผู้เขน
 เขนกว่ามีสันดานเขนเขนผู้ร้ายนั้นโดยแท้จริง ถ้าเราจะมาลคชชนว่าผู้
 ที่ได้รบโทษไปแล้ว ๕ ปีนับแต่วันกระทำผิดเขนเขน ก็จะเป็นการเขนเขนหลัก
 ของมาตรา ๗๒, ๗๓ และ ๗๔ ไป ด้วยเหตุผลเช่นนี้เพื่อจะให้การลง
 โทษนั้นเขนเขนคชชนคชชนเพื่อให้เห็นว่าผู้ที่มีสันดานเขนเขนผู้ร้ายไม่หลายเจ้า

การลงโทษครั้งแรกยังไม่พอกับความหลายจำของเขาแล้ว ก็หาพอบแก่
โทษของเขาไม่ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าระบอบไซมาควา ๔๑ ดังที่
ผู้เสนอขึ้นไม่ได้

๑๕.๕๓ น.

นายเลลา เตลาณนที (ตราด) : ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้
น่าจะไต่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกได้เสนอมานี้ มี
เหตุผลหลายประการที่จะได้ถวายเป็นต่อสภาฯ นี้ คือเมื่อกันสมาชิก
ผู้มีเกียรติได้คำนึงถึงการลงโทษตามหลักอาชญาวิทยาว่าการลงโทษ
นั้นเพื่อที่จะให้เป็นการหลายจำอย่างหนึ่ง และลงโทษเพื่อค้ำประกัน
ให้ เป็นคนคนนอย่างหนึ่ง ทันท่านสมาชิกผู้แทนท่านอภิปรายแต่จะเพาะ
ในคำทักเป็นการลงโทษเพื่อที่จะให้ เป็นการหลายจำแต่คำเดียว แต่
หาได้มีอภิปรายถึงการลงโทษนั้นเพื่อที่จะค้ำประกันบุคคลให้ เป็นคนดี
ไม่ เมื่อเช่นเช่นนั้นแล้วการลงโทษบุคคลคนใดก็หมายความว่าช่วยบุคคล
นั้นจะต้องเป็นผี ท้อจจะกลับตนเป็นคนดีได้ แปลว่าเขาต้องเช็ดหลาย
กลับตนเป็นคนดีได้ ไม่จะเพาะ แต่ว่าเขาจะต้องทรงตนมาทำกรรมดี
ขึ้นอีก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าการลงโทษนั้นก็เพื่อเป็นการค้ำ
ประกันให้เขาเช็ดหลายและกลับตนเป็นคนดี เมื่อเช่นนั้นแล้วการที่เข
มากระทำผิดอีกภายใน ๕ ปีก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จะให้เขาคงเพิ่มโทษ
อีก ควรจะให้ศาลใช้ดุลยพินิจว่าสมควรเพียงไรหรือไม่ในการที่จะ

เอาตัวฉันมาลงโทษอีก ตามที่สมาชิกเสนอว่างามาน คือให้ศาลใช้
 ฤทธพินิจว่าระสมควรหรือไม่ในการที่จะรื้อถาวรลงอาญาแก่บุคคลนั้น
 ไม่ใช่จะให้ใช้อำนาจไปเพื่อไปเที่ยว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็น
 ว่าในหลักการที่ตัดสินทานให้บุคคลเป็น คนคนนั้นข้าพเจ้าเห็นชอบตามทมิ
 สมาชิกเสนอมาน

อีกประการหนึ่งถึงที่มีผลก็ปรายว่าการที่บุคคลนั้นมากระทำผิด
 ก็หมายความว่าช่วยบุคคลนั้นหาได้มีความเกรงกลัวพระราชอาญาไม่ คิด
 ทนงว่าถ้าแม้ว่าไปกระทำผิดก็จะได้รับการรื้อถาวรลงอาญา ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเราไปคิดแต่ในทางที่จะเห็นผลร้ายแก่ฝ่ายผู้กระทำผิดที่ไว้ไทย
 มาแล้ว น้อยคนนักที่จะคิดว่าเราลงโทษแล้วเราไม่กลัว ข้าพเจ้า
 คิดว่าคนที่เคยลงโทษมาแล้วเป็นจำนวนมาก รู้สึกความผิด อาจจะมี
 สติกลับตัวไม่ยอมกระทำความผิด เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยอื่นไม่อาจกล่าว
 เสียได้ เมื่อเช่นนั้นเขาจึงกระทำผิด ไม่ใช่ที่ทรงตัวว่ากฎหมายเข็ด
 ต้องให้เขา เขาก็กระทำผิดก็ยังมีผลก็ปรายฉะนั้น เพราะฉะนั้นข้าพ
 เจ้าเห็นว่าสภาฯ น่าจะรื้อหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ พิจารณา
 ต่อไป

๑๕.๕๕ น.

นายฉ. จรัสเนตร (นครสวรรค์): ร่างพระราชบัญญัติ
 ของ ท่าน ผู้แทน ที่ เสนอ แก่ ไซ่ ร่าง กฎหมาย สักขะอาญา มาใหม่ น
 ปรารภว่าเพื่อจะช่วยเหลือที่ประพฤตชั่วแล้วนั้นให้ ได้ วยการยกเว้น ความ

วินิจฉัยกฎหมายระเบียบที่ท่านเสนอมานี้ ถ้ามีลงเงิน ๆ แล้วก็ก็เหมือนกัน
 แต่ถ้ามีงเงิน ซึ่งแล้วท่านผู้แทนประเภทที่ ๒ คร. เกือบ ๆ ใ้ข้อวิภาษมา
 แล้วนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นเหตุผลเพียงพอที่สภาฯ นี้ไม่สมควรจะรับ
 กฎหมายนี้ไว้ พิจารณา กล่าวคือถ้าเรารับกฎหมายระเบียบนี้ไว้ พิจารณา
 เท่ากับส่งเสริมคนชั่วให้ก้าวร้าวยิ่งขึ้น ใช้แต่เท่านั้นกลับแนะนำหรือชัก
 ชูงองทางให้คนดีบางคนไปกระทำความเสียหายเล็ก ๆ น้อย ๆ ครั้งที
 หนึ่งแล้วยังหาเพียงพอไม่อาจจะทำครั้งที่สองอีก เพราะเหตุว่าเรามีกฎ
 หมายเปิดโอกาสไว้ให้แล้ว เมื่อเป็นดังนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้ไม่ควร
 รับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ พิจารณาต่อไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอ
 ให้ลงมติ

พระยาประมวถวิชาพล ว.อ. กุหลาบ กาญจนสกุล ร.น. รับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : เริงเสนอว่า

พระราชบัญญัติเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่ใหญ่โตมาก

ทำการแทนประธานสภาฯ : มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว ก็ไม่มี
 อะไรอีก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : สมควรที่จะให้
 สมาชิกทั้งหลายได้ข้อวิภาษกันมาก ๆ เพราะฉะนั้นขอเสนอเปิดวิภาษ
 ต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ : มีผู้เสนอลงมติและมีผู้ค้าน เพราะ

ฉะนั้นข้าพเจ้าจะให้ลงมือว่าควรจะให้ เชื้อคืออภิปรายต่อไป หรือไม่ ผู้ใด
เห็นว่าควรจะให้เชื้ออภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๑ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้โปรด
ยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๓ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เพราะฉะนั้น จำเป็นจะต้องลงมติ
ข้าพเจ้าจะให้ลงมติว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
หรือไม ผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ขอให้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๓ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้โปรดยก
มือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๗ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เห็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
นี้ตกไป

ก่อนไปทางรัฐบาลเสนอญัตติขอเปลี่ยนแปลงระเบียบวาระ คือ ขอยก
ร่างพระราชบัญญัติสภาจังหวัดขึ้นพิจารณาถัดกัน ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่
คัดค้าน ข้าพเจ้าจะให้ ถัดจากที่ประชุมอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงระเบียบวาระได้

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ: เห็นอนว่าเปลี่ยนระเบียบวาระ ขอ
ให้ยกเลิกหมายเลข ๑๓ เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติสภาจังหวัดขอนแก่น
ก่อน

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม: รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พุทธศักราช
๒๔๘๑ โดยมีหลักการว่าเพื่อปรับปรุงกฎหมายที่ช่วยสภาจังหวัด
ให้ เป็นการเหมาะสมแก่กาลสมัย เหตุผลในการที่เสนอร่างพระราช
บัญญัติขึ้นเช่นมาก็คือว่าคงที่รัฐบาลได้ ชี้แจงแล้วว่าในเรื่องสภาจังหวัดนั้น
ในรูปของเรื่องไม่ตรงกับในเรื่องสภาเทศบาล เพราะฉะนั้นสมควรที่จะ
ได้แยกออกเป็นอีกพระราชบัญญัติหนึ่งต่างหาก และในการที่ปรับปรุง
แก้ไขพระราชบัญญัติที่ระเบียบเทศบาลเช่นนี้ขอให้เลียด ใ้ยกเลิก ใ้
ปรับปรุงในเรื่องสภาจังหวัดเสียด้วย

สาระสำคัญของที่ท่านสมาชิก ควรจะทราบตามร่าง พระราชบัญญัติ
นี้ก็คือว่า ใ้จังหวัดอยู่ในพระราชบัญญัติ ใ้ระเบียบเทศบาล พุทธศักราช
๒๔๗๖ แม้จะนับตามตราที่เกี่ยวกับสภาจังหวัดเพียง ๔ มาตราที่ แต่
ทว่าในร่างนี้มีถึง ๓๐ มาตรา อาจจะทำให้มีความเข้าใจผิดไปก็ได้ แต่
ทั้งนี้หาได้ เป็นเช่นนั้นไม่ เพราะว่าเป็นกฎหมายเดิมนี้ให้นายทบัญญัติ
ว่าช่วยสภาเมืองมาใช้บังคับโดยอนุโลม คือสภาเมืองของเทศบาลนั่นเอง
เมื่อกฎหมายนี้จะเป็นจะต้องแยก ออก จาก พระราชบัญญัติสภาเทศบาล
แล้วจึงจะเป็นจะต้องมีบทบัญญัติต่าง ๆ ดังที่บัญญัติไว้ใน สภาเมืองมา

ษัตริย์ในสภาจังหวัดนั้น ข้อแตกต่างอันสำคัญที่ควรจะได้ พิจารณา
 ถัดกว่าได้ มีการปรับปรุงหน้าทสภาจังหวัดเสียใหม่ให้ เป็นการเหมาะสม
 สมยิ่งขึ้น ดังที่ปรากฏอยู่ในร่างมาตรา ๒๕ นั้นเป็นสาระสำคัญ ในเรื่อง
 สภาจังหวัดนั้นได้ มีเสียงอยู่ข้างว่าเท่าที่ใดจึงต้องขึ้นนั้นได้ พิจารณาครุ สัก
 ว่าจะได้ประโยชน์น้อยเกินไปถึงนี้ ถึงกับได้โดย มีสมาชิก สภาฯ เสนอ
 ร่างพระราชบัญญัติเข้ามาในสภาฯ ว่าสมควร ที่จะ เลิกสภาจังหวัดเสีย
 แต่ภายหลังที่ได้ ภิปรายกันแล้วที่ประชุม ส่วนข้างมาก ก็เห็นว่าหากควร
 จะกระทำเช่นนั้นไม่ เพราะถ้าแม้ว่าสภาจังหวัด ซึ่งเราได้ จัดตั้ง ขึ้นจะ
 ปรากฏเหตุผลไปในทางว่าจะทำประโยชน์ ไม่เป็นการสมตามความตั้งใจ
 ในประการใด หรือว่าได้ทำประโยชน์น้อยไปในประการใด หน้าทของ
 สภาฯ ก็น่าที่จะปรับปรุงให้สภาจังหวัดนั้นให้ เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น รัฐ
 บาลก็ได้ วัชระของว่าจะได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติสภาจังหวัดนั้น และได้
 คงใจไว้ว่าจะปรับปรุงพร้อมกับพระราชบัญญัติเทศบาล และ ยักนั้น ถึง
 โอกาสที่จะปรับปรุงพระราชบัญญัติกันแล้วและก็ได้ปรับปรุงขึ้นมา เมื่
 เป็นเช่นนี้รัฐบาลเห็นว่าข้อความที่ จะแจ้ง ในเรื่องนั้น ก็ไม่ละเอียด มาก
 นัก นอกจากในเรื่อง การปรับปรุงหน้าทซึ่งก็ได้ กล่าว มาแล้วให้ เป็น
 การเหมาะสมยิ่งขึ้น และได้ มี การ ตก จำนวน สมาชิก ลง พอ สมควร
 เพศที่จะให้สภาฯ นี้ได้ทำหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติขึ้นใหม่เป็นการเหมาะสม
 ยิ่งขึ้น รัฐบาลหวังว่าสภาฯ นี้คงจะวิวัฒนาการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 นี้ไว้ พิจารณาต่อไป

๑๖.๐๔ H.

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณบุรี) : ในเรื่องสภาจังหวัด
 เดิมทีเคยเราได้นิยามบัญญัติไว้ในหมวดที่ ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
 ระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ เราได้เริ่มใช้พระราชบัญญัติกันมาตั้งแต่
 วันที่ ๒๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๗ รวมเป็นเวลา ๔ ปีเศษแล้ว
 เราพอจะมองเห็นได้ว่าประโยชน์ของสภาจังหวัดมีอย่างไร ได้ประ-
 โยชน์เพียงแค่นี้ และร่างใหม่ที่ทำรัฐมนตรีอธิบายมาเมื่อคืนก็ได้
 แยกมาจากพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๖
 นี้เอง หากแต่ที่เราได้แบ่งแยกออกมาเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก แต่เมื่อ
 พิจารณาเหตุสาระสำคัญในหน้าที่ของสภาจังหวัดแล้ว ก็ไม่มีอะไรที่
 ใฝ่ใจบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ กล่าว
 คือหน้าที่คล้ายคลึงกัน เช่นเช่นต้นว่าหน้าที่ในการแนะนำเกี่ยวกับ
 การศึกษา การสาธารณสุข และความสงบเรียบร้อยและอื่น ๆ แค่นี้
 กรมการจังหวัดเหล่านั้นเป็นต้น ความปกติที่เราได้ปฏิบัติกันอยู่กัน ใน
 ยี่สิบที่เราจะต้องมีการประชุมที่เรียกว่าประชุมสามัญ ยี่สิบกว่าหน
 ๑๕ วัน นอกนั้นก็จะมีสามัญบ้าง แต่ว่าเท่าที่เราได้ปฏิบัติกันอยู่ การ
 ประชุมสามัญมิได้ค่อยมี ความปกติแล้วก็มีการประชุมสามัญ
 ละไม่เกิน ๑๕ วันเท่านั้น ในการประชุมสามัญก็ได้เสนอกระทู้ถามบาง
 ญัตติบ้าง กระทู้ถามนั้นมีประโยชน์อย่างไร เชื่อว่าท่านสมาชิกทั้งหลาย
 ผู้มีเกียรติผู้ที่อยู่ในที่นี้คงจะทราบกันอยู่แล้ว เมื่อคิดแล้วก็ไม่
 ไรก็เล่นเพลงยาวกันนั้นเอง นอกนั้นก็บัญญัติแนะนำความเห็นต่าง ๆ

แก่คณะกรรมการจังหวัด ในที่สุดสภาจังหวัดลงมติไปอย่างหนึ่งอย่างใด
 ก็ตาม ทว่าไต่ มีกฎหมายผูกมัดให้คณะกรรมการจังหวัดปฏิบัติตามมติสภา
 จังหวัดก็อย่างหนึ่ง อย่างใดไม่ จะปฏิบัติตามที่ไต่ ไม่ปฏิบัติตามที่ไต่
 ท้ายที่สุดก็ไต่พากันพิมพ์คำอธิบายต่าง ๆ ส่งมายังกระทรวงมหาดไทย
 กองพระเนนเห็นที่กอบอยู่ยบยั้นไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย บรรดาสมาชิก
 ต่าง ๆ ที่เราจะต้องมี จำเป็นจะต้องจ่ายค่าพาหนะเขี่ยเลี้ยงเดินทางทุก
 สิ่งทุกอย่าง ให้แก่เขานับแต่เริ่มมีสภาจังหวัดมาจนบัดนี้ จำจะต้องเสีย
 ค่าพาหนะเดินทางและเขี่ยประชุมเป็นจำนวนหลายหมื่นบาททีเดียว เป็น
 การไต่ ไม่คุ้มเสีย เมื่อเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า ควรจะสงวนเงินไว้ตั้ง
 สหกรณ์ ให้ชาวบ้านไป ทำทุนยังดีกว่า เพราะสภาจังหวัดคนเมื่อพิเคราะห์
 ความที่กระทำอยู่ยบยั้นนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการเรียกสมาชิกมาไต่ควม
 กันเล่นสนุก ๆ มากกว่า เพราะสภาจังหวัดไม่มีอำนาจควบคุมคณะ
 กรรมการจังหวัดได้แม้แต่อย่างไรเลย จึงอยู่ในส่วนต่าง ๆ เราไต่มีผู้
 แทนราษฎร คือสภาของเรานอยู่แล้ว ส่วนที่ซึ่งถิ่นเว้าไต่ มีสภาเมือง
 สภาตำบลอยู่เหมือนกัน เมื่อเห็นเช่นนั้นในส่วนภูมิภาคเราก็ควรจะตั้งมี
 สภาจังหวัด แต่ว่าสภาจังหวัดไม่มีประโยชน์ ดังที่ข้าพเจ้าได้อธิบาย
 ปรายมาแล้ว หรือมีประโยชน์บ้างก็ไม่คุ้มค่า ที่เสียไปตั้งข้าพเจ้า
 อธิบายมาเช่นนั้น และเราไต่ มีสภาจังหวัดมาหลายปีแล้วพอจะพิเคราะห์
 ไต่แล้วไต่ไต่ประโยชน์คุ้มกับที่เสียไปหรือไม่ เมื่อพิเคราะห์ที่ทุกแห่งทุกมุม

แล้ว เห็นว่าค่าใช้จ่าย ไม่น่าจะสูญไป ข้าพเจ้า รู้สึกเสียตายน
เงินจำนวนนั้นเป็นอย่างมาก ยখনถึงเวลานั้นสมควรแล้วที่พวกเขาจะต้อง
คัดลอกไปให้สะเล็กสภาจังหวัดนั้นเสียดีกว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควรจะ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

๑๖.๑๘ น.

นายเฉลา เตลานนท์ (ตราด) : ตามที่รัฐบาลได้เสนอร่าง
พระราชบัญญัติสภาจังหวัดขึ้นมา ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาน่าจะไตร่ตรองหลักการ
แห่งพระราชบัญญัตินี้ เพราะเหตุใด ด้วยเหตุที่ว่าเนื่องจากได้ให้อำนาจ
ฝ่ายราษฎรเข้าไปควบคุมฝ่ายบริหาร ข้าพเจ้าเห็นว่าในหลักการนั้นเขา
ยังไม่พอใจอีกหรือ ในการที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ราษฎรไปควบคุมฝ่าย
บริหาร โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเช่นหลักการที่ดี แต่ทว่าในขณะนั้น
ย่อมทราบกันอยู่ทั่วไปว่า สภาจังหวัดยังทำงานให้สำเร็จผลยังไม่ได้เช่น
ต้นนี้ เพราะว่าเป็นหัวเดียวหัวด้กจึงจำเป็นต้องทำการงานให้ลุล่วง
ไปได้ด้วยยังไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าทั้งนี้เช่นด้วยสมาชิกแห่งสภาจังหวัด
นั้นยังไม่สามารถภาพทศพอ ก็อาจจะทำให้กิจการต่างๆ ไม่เป็นไปตาม
ที่เราคาดหวังกันไว้ แต่กระนั้นก็ดี เท่าที่ข้าพเจ้าสังเกตการมา รู้สึก
ว่าสภาจังหวัดได้อำนาจผลเช่นไปก็ด้วยดีเหมือนกัน เป็นต้นคณะกรรมการ
จังหวัดมีความเกรงออกเกรงใจสมาชิกสภาจังหวัดไม่สามารถกระทำกร
ใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสีย หรือเช่นข้อควรหาหนทางการราษฎรได้ เป็นต้น
นอกจากนี้การที่เราเสียเงินไปนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า จึงอยู่

ต้องเสียเงินให้แก่สมาชิกสภาจังหวัดในการเดินทางเข้ามาประชุม และ
 เสียเบี้ยประชุมให้แก่สมาชิกสภาจังหวัด แต่ในการเสียเงินนั้น เราเสีย
 เงินในทางที่เป็นประโยชน์ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรที่จะนำเสียค่ายอะไร
 เพราะเหตุว่าในขณะที่สภาจังหวัดนั้นมามีอำนาจที่จะตั้งกระทู้ถามในความ
 คึกความเห็นแก่คณะกรรมการจังหวัดได้ ความคึกเห็นนั้นแม้คณะกรรมการ
 จังหวัดจะปฏิบัติตามก็ได้ ไม่ปฏิบัติตามก็ได้ ข้อนี้เป็นความจริง
 แต่ที่ว่าเมื่อคณะกรรมการจังหวัดได้รัับญัตติของสมาชิกแนะนำเข้ามา ถ้า
 หากเป็นการสมควรคณะกรรมการจังหวัดที่สมควรอันนี้ เห็นว่าเป็น
 ประโยชน์ของจังหวัดนั้นก็เอาวิธีการนั้นมากระทำ เคยมีตัวอย่างมาแล้ว
 เป็นความจริงอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบ ไม่ใช่คณะกรรมการ
 จังหวัดรับญัตติแล้วโยนทิ้งกระว่า หรือสั่งมากระทรวงมหาดไทยเท่านั้น
 ข้าพเจ้าเห็นคณะกรรมการจังหวัดที่รับญัตติมากมาพิจารณา ถ้าเป็นประ-
 โยชน์แก่ราษฎรในจังหวัดนั้นก็เอาไปคัดกรวดวง แล้วทำการให้เป็น
 ประโยชน์แก่จังหวัดนั้นก็มากหลายเหมือนกัน นอกจากนั้นสมาชิก
 สภาจังหวัดย่อมเป็นตัวแทนของราษฎรในจังหวัดนั้น ย่อมมีสิทธิที่จะตั้ง
 กระทู้ถามคณะกรรมการจังหวัดได้ ในการตั้งกระทู้ถามเองทำให้คณะ
 กรรมการจังหวัดมีความระแวงระวังกิจการในหน้าที่ของตนให้ เป็นไปด้วย
 ความที่ใดตั้งสภาจังหวัดมาแล้วข้าพเจ้าสังเกตคณะกรรมการจังหวัด
 ใดที่ทำงานด้วยความระมัดระวัง และพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสม
 ในการที่จะรับมอบหมายจากรัฐบาลเป็นอย่างดี ความจริง สมาชิกสภา

ผู้แทนราษฎร ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่น่าจะค้าน หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนเลว เพราะเหตุที่เราเป็นผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัดก็เป็นผู้แทนของราษฎร รัฐบาลมอบอำนาจการควบคุมฝ่ายบริหารให้แก่เราแล้วเราจะไม่ชอบอีกหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะค้านหลักการณ์เลย ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนเลวพิจารณาต่อไป

๑๖.๑๒ น.

นายพ่อง สัตถิธรรม (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติคนเลว ไม่ควรจะรับหลักการ ขัญหาที่สำคัญที่สุดที่เราจะวินิจฉัยก็มีอยู่ว่า กรมมีสภาจังหวัดนั้นจะได้ประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ ถ้าหากว่าเรามองหน้าที่ของสภาจังหวัดก็มีหลายประการด้วยกัน ทั้งปรากฏในมาตรา ๒๕ แต่ว่าหน้าที่เหล่านั้นเมื่อได้ปรึกษาเป็นที่เห็นชอบในสภาจังหวัดอย่างถดถวนแล้ว คณะกรรมการจังหวัดก็ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามทุกครั้ง สมาชิกสภาจังหวัดปฏิบัตินอกวงเขตอำนาจของรัฐบาลลงก็มี ในกรณีเช่นนั้นเราจะเห็นได้ชัดแจ้งว่าคณะกรรมการจังหวัดไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม แต่ว่าในเรื่องใดที่ความเห็นของสมาชิกสภาจังหวัด หรือมติของสภาจังหวัดปฏิบัติได้ นั้นอยู่ใน วงเขตอำนาจของรัฐบาลลง ซึ่งถ้าหากว่าเพื่อความเจริญ กรมการจังหวัดก็นำจะรับพิจารณาและ ปฏิบัติตามก็มีได้ แต่ว่าเมื่อ คณะกรรมการ

จังหวัดไม่ปฏิบัติตามสภาฯ ก็ทำอะไรไม่ได้ สภาฯ ก็ควบคุมไม่ได้ เช่นนี้
 ข้าพเจ้าเห็นว่าประโยชน์ ไม่เกิดตามความประสงค์ของหลักการแห่งร่าง
 พระราชบัญญัตินี้ ทั่วถ้วนเรามาพิจารณากันว่าความคึกคึกเห็นทั้งหลายที่
 มาจากท้องถิ่นนั้นถ้าหากไม่มีสมาชิกสภาจังหวัด คือไม่มีสภาจังหวัด
 แล้ว คณะกรรมการจังหวัดจะไม่รับผิดชอบหรืออย่างไร ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าเป็นไปไม่ได้ กล่าวคือว่า ผู้แทนราษฎรก็ลาประชุม ทีเดียว ผู้แทน
 ราษฎรเป็นผู้ ที่รับผิดชอบไปในท้องถิ่นของตนก็ และอาจจะนำเอาความ
 ประสงค์ของท้องถิ่นนั้นๆ มาตั้งกระทู้ถาม หรือมาคัดค้านทางสภาผู้แทน
 ราษฎร หรือทางคณะรัฐสภากลางและได้ผลดีกว่า ถ้าหากว่าเห็นกระทู้
 ถาม เช่นข้อเสนอนี้ของสมาชิกสภาจังหวัดนั้นเท่าที่ข้าพเจ้าได้ ไปทราบบ
 มาแล้ว โดยมากแทนที่คณะกรรมการจังหวัดจะตั้งกระทู้ถามถึงความ
 เจริญ ของท้องถิ่น ของราชการแห่งบ้านเมืองนั้น สมาชิกสภาจังหวัด
 เขาย่อมเสียมากกว่า เพราะว่า แม้จะไม่ปฏิบัติตามก็ทำ อะไรกันไม่ได้
 เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า ผลที่จะ เกิดจาก การตั้งกระทู้ถามนั้น มิใช่
 ที่เดียว

อีกประการหนึ่งความจำเป็นของท้องถิ่น นอกจากผู้แทนราษฎร
 โดยตรงแล้ว เรามีคณะกรรมการอำเภอ มีเจ้าพนักงาน มีกำนันผู้ใหญ่
 บ้านเป็นหูเป็นตา ของรัฐสภากลาง ก็อยู่แล้ว ถ้าสมรรถภาพ ของข้า
 ราชการส่วนท้องถิ่นของเราก่อนนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าค่าเสนาของข้าราชการ
 เป็นอันว่า ตั้งแค่นั้นนายอำเภอลงไปนั้นจะมามีหน้าที่กว่าสมาชิกสภาฯ
 กว่าความคึกคึกเห็นหรือข้อเสนอนี้ของสมาชิกสภาจังหวัด ถ้าหากผลไม่ดี

หรือปฏิบัติไม่ดีด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ก็จริงแต่จะเสียค่าใช้จ่ายไป
 คงผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีอธิบายมาแล้ว ขัญหาสำคัญอยู่ที่
 สมรรถภาพของข้าราชการท้องถิ่นมากกว่าสภาจังหวัดทั้ง ข้าราชการกล่าว
 มาแล้ว ถ้าหากว่าสมรรถภาพของสภาจังหวัดไม่ดี เสนอความเห็นมา
 เขาไม่ทำก็ได้ ส่วนกระตุ่มตามแทนที่จะได้ รับตอบในทางที่ดีกลับถูก
 เยาะเย้ยเสียผลร้ายก็เพิ่มทวีคูณ ความจริงปรากฏอยู่เช่นนั้น

ความสำคัญที่สุดก็คือว่า อำนาจของสมาชิกสภาจังหวัดที่ตามผู้
 แทนจังหวัดทราบก็มีเกียรติศักดิ์แล้วแล้วเราควรระยั้งก็ เพราะเหตุว่า
 ราษฎรได้ รับสิทธิและอำนาจควบคุมรัฐบาล โปรคพิจารณาให้ที่ ข้าราชการ
 เจ้าไม่เห็นว่าเป็นสภาจังหวัดที่อำนาจควบคุมรัฐบาลอย่างไรเลย เพราะ
 เหตุว่าถ้าหากว่าระเบียบอธิบายทั่วไปให้คณะกรรมการจังหวัด ออก จาก
 ตำแหน่งที่ไม่ได้ เราจะตั้งกระตุ่มตามที่ ข้าราชการได้ อธิบายมาแล้ว เพื่อ
 ให้คณะกรรมการ จังหวัดระมัดระวังตัวขึ้นก็เปล่าเลย ตามท้องถิ่นการ
 ประชุมสภาจังหวัด ข้าราชการคิดว่าทำอะไร ก็คงเหมือนกัน ไม่มีใคร
 สนใจ ไม่มีหนังสือพิมพ์โฆษณา ไม่มีผู้ใดขอเบ็ดเตล็ดอธิบาย ข้าราชการ
 ไม่สามารถจะหาคำจำกัดความได้ คือไม่มีใครเอาความเลวทรามของ
 ท้องถิ่น ออกเบ็ดเตล็ดได้ จะไปควบคุมได้ อย่างไร และจะเห็นได้ว่า
 สมาชิก สภาจังหวัด อาจจะถูก กระทรวงมหาดไทยให้ถอดจากตำแหน่ง
 วัตถุประสงค์เป็นเช่นไร โปรคพิจารณาให้ที่ กระทรวงมหาดไทยจำจะต้อง
 พึงความเห็นของคณะกรรมการจังหวัด คณะกรรมการจังหวัด ข้าราชการ

กล่าวได้ว่าทุก ๆ คนที่ยังหาเงินก้อนใช้ อยู่แล้วไม่ปราศจาก กิเลสเสีย
 ที่เดียว ถ้าหากกิเลสคือความอกตฺในใจครอบงำแล้วเขาก็ไม่น่าไว้ใจ
 ว่ากระทรวงมหาดไทยจะไ้วิธีรายงานที่แท้จริง เมื่อเขียนเช่นนั้นสมาชิก
 สภาจังหวัดก็ตั้งตนเป็นผู้ควบคุมรัฐบาล เป็นผู้ใช้อำนาจตามพระราช
 บัญญัติ และนำคำสั่งต้องออกจากตำแหน่ง ในที่สุดสมาชิกสภา
 จังหวัดก็ตั้งอยู่ภายใต้ อิทธิพลของคณะกรรมการจังหวัด เมื่อพิจารณา
 ถึงอำนาจ พิจารณาดังการปฏิบัติ พิจารณาดังความทุกข์สุขความเป็น
 ไปของท้องถิ่นดังนั้นแล้ว เห็นว่าสมาชิกสภาจังหวัดไม่ได้ทำประโยชน์
 อะไรไปกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตคั้นั้น ๆ ใน จังหวัด นั้น ๆ
 ที่ไปกว่า คณะกรรมการ คำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านผู้ ซึ่งมี สมรรถภาพดี
 และรายงานหรือเสนอข้อยกพร่องของท้องถิ่นขึ้นมา ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่
 ควรที่จะยับยั้งการแต่งตั้งพระราชบัญญัติ

อนึ่ง ข้าพเจ้า ขอกราบเรียนเพิ่มเติมว่า ข้าพเจ้าได้เคย สนทนา
 ปราศรัยกับสมาชิกสภา จังหวัดหลายจังหวัด และ หลายคน ด้วยกัน ก็เห็น
 ทานองเดียวกันว่า ถ้าหากว่าเป็นอยู่เท่าทุกวันนี้แล้วก็ไม่น่าจะมีสภา
 จังหวัดเลย เพราะให้ความเห็นอะไรไปก็ไม่เห็นประโยชน์ ท่านไม่ฟัง
 ก็ได้

๑๖.๒๐ น.

ร.ต. ถิต รัตนพันธ์ (พิทลง): ข้าพเจ้าเห็นเป็นการสมควร

พระวิหคิก การแห่งพระราชบัญญัติ เพราะสภาจังหวัดนั้นเป็นสภา
 ส่วนหนึ่งของภูมิภาคคือท้องถิ่น ซึ่งไม่ใช่เกี่ยวกับเทศบาล เพราะฉะนั้น
 สภาจังหวัดมีหน้าที่ควบคุมคณะกรรมการจังหวัดซึ่งได้ช่วยประโยชน์แก่
 ราษฎรอีกส่วนหนึ่งแล้ว เพราะฉะนั้นเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราจะให้
 มีสภาจังหวัดควบคุมไว้บ้าง จึงอยู่สภาจังหวัดของเราที่คงมาแล้ว
 ความจริงเวลา ๔ ปีนั้นมียกพร่องอยู่บ้าง แต่ก็เป็นของใหม่ คนเราชอบ
 ค้นคว้ากันบ้าง แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าหากว่าได้แก้ไขตามพระราชบัญญัติ
 ใหม่แล้วก็คงจะดีขึ้น และในพระราชบัญญัติได้กำหนดขอบเขต
 หน้าที่ของสภาจังหวัดเท่าที่จะทำได้ ไม่ใช่ทำทั่ว ๆ ไปตลอดจนการเมือง
 เท่าที่เป็นมาแล้ว

อีกประการหนึ่งในการร่างพระราชบัญญัติประมวลรัษฎากรครั้งนี้
 ข้าพเจ้าได้เห็นในร่างนั้นปรากฏว่าการประเมินราคาที่ดินนั้น ต้องนำชั้น
 สภาจังหวัดเป็นผู้อนุมัติ นี่เป็นข้อสำคัญซึ่งเป็นหน้าที่ของสภาจังหวัด
 อีกอย่างหนึ่งซึ่งจะได้ช่วยเหลือราษฎรต่อไปข้างหน้า ข้าพเจ้าเห็นเป็น
 การสมควรอย่างยิ่งที่จะวิหคิกการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และเพื่อ
 ตัดเวลาให้สั้นเข้า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

นายอรุณ ทองบั้งโชติ นายเลสา เคาถานนท์ วิหคอง

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน) : ข้าพเจ้าเห็นว่า
 เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ข้าพเจ้าขอเบ็ดขอกไปร่ายต่อไป และข้าพเจ้าขอ
 กราบบังคมทูลท่านประธานว่า . . .

ทำการแทนประธานสภาฯ : ไม่ต้องละ มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว
เพราะฉะนั้นก็ขอเปิดอภิปรายต่อไป

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน) : คือเกี่ยวกับคนที่
ระพุดต่อไป

ทำการแทนประธานสภาฯ : ไม่ต้องละ นั่งได้ มีผู้เสนอลง
มติและมีผู้ขอเปิดอภิปรายต่อไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะให้ลงมติ ผู้ใด
เห็นสมควรเปิดอภิปรายต่อไปขอได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๓ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๖๑ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เห็นอันว่าเปิดอภิปราย ต่อขึ้นไป
จะให้ลงมติว่า สมควรหรือยัง หลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่
ผู้ใดเห็นสมควรหรือยังหลักการ แห่งร่าง พระราชบัญญัตินี้ โปรดยก
มือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๘๔ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๔ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เห็น อันว่า ที่ประชุมให้ รับ หลัก
การแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม: รัฐบาลขอเสนอว่าควรส่งกรมการศึกษาดูงานร่าง
พระราชบัญญัติเทศบาลอยู่ เพราะว่าเป็นเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกัน

ทำการแทนประธานสภา: รัฐบาลเสนอให้ส่งร่างพระราช
บัญญัตินี้ไปให้คณะกรรมการศึกษาดูงานร่างพระราชบัญญัติเทศบาล
พิจารณา ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่ขัดข้อง

นายเลา เตาลานนท์ (ตราด): ข้าพเจ้าเห็นว่าเวลานี้ร่าง
พระราชบัญญัติเทศบาลนั้นแต่เดิมร่างไว้ก็ยังไม่ดี เจริญ เขาไปชี้แจง
อะไร ในที่ประชุมที่ประชุมอยู่แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าควรส่งกรมการ
ศึกษา ดู ๑ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ส่งกรมการศึกษาดู ๑

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม: ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นกรมการผู้หนึ่งในร่างพระราช
บัญญัตินี้ ขอชี้แจงว่าไม่ควรมีความวิตกประการใด การที่ไม่เชิญ
สมาชิกผู้แปรญัตตินั้น เพราะเหตุว่าในคณะกรรมการเราได้พิจารณา
เพื่อตกลงกันว่าระเบียบการใด ให้ เป็นที่เรียบร้อยก่อน แล้วจึงเชิญ
สมาชิก เพราะฉะนั้นไม่ควรมีวิตกในการเชิญผู้แปรญัตติ ทั้งสองพระ
ราชบัญญัตินี้คงจะไต่เสร็จกันในสมัยประชุมนี้

ทำการแทนประธานสภา: ผู้กีดค้านยังยืนยันหรือไม?

นายเลา เตาลานนท์ (ตราด): ยืนยันอยู่ ขอเสนอให้
ส่งกรมการศึกษาดู

มีสมาชิกบริวรง

ทำการแทนประธานสภาฯ: มีผู้เสนอญัตติว่าจะให้คณะกรรมการ
วิชาการชนใหม่ออกชุด ๑ รัฐบาลเห็นว่าควรส่งให้คณะกรรมการวิชาการชุดที่
กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาลอยู่ เมื่อไม่ตรงกับข้าพเจ้า
จะให้ลงมติ ผู้ใดเห็นสมควรจะส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปให้ คณะ
กรรมการวิชาการชุดที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล คณะนี้พิจารณา
ไปרכתยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ทำการแทนประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ไปרכתยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ทำการแทนประธานสภาฯ: ส่วนมาก เห็นว่า ควรส่งให้ คณะ
กรรมการที่กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาลอยู่ แปรญัตติ
ภายในวัน

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม: รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติ ๓ วัน เพราะว่ากำหนดระยะเวลา
เวลา ๓ วันนั้นก็เป็นการเพียงพอแล้ว มาตราต่างๆ ส่วนมากก็เป็นที่ตาม
แบบ มีทั้งพิจารณาจริง ๆ ก็ ๒-๓ มาตราเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ: รัฐบาลเสนอแปรญัตติ ๓ วัน

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน): ข้าพเจ้าเห็นว่า
เวลา ๓ วันนั้นน้อยไป เพราะว่าสมาชิกเวลานี้แต่ละคนก็ม่งานมาก และ

ระเบียบวาระซึ่งรัฐบาลส่งมานั้นก็มีมาก และเวลานี้กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประมวลรัษฎากรอยู่ เพราะฉะนั้นขอเสนอว่าควรจะได้ใน สัก ๑๗ วัน

ทำการแทนประธานสภาฯ: รัฐบาลเสนอ ๓ วัน และมีผู้เสนอ ๑๗ วัน เมื่อไม่ตกลงก็ต้องขอมติที่ประชุม ผู้ใดเห็นควรแปรญัตติกายใน ๑๗ วัน ไปรคยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือส่วนน้อย

ทำการแทนประธานสภาฯ: ผู้ใดเห็นควรแปรญัตติกายใน ๓ วัน ไปรคยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือส่วนมาก

ทำการแทนประธานสภาฯ: ส่วนมาก เห็นว่า ควร แปร ญัตติ ภายใน ๓ วัน -ต่อไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกาชาด พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ขอเชิญกรมการเข้าประจำที่

เลขานุการสภาฯ: พระราชบัญญัติกาชาด พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑

ทำการแทนประธานสภาฯ: การพิจารณาในวาระที่ ๒ เป็นอันผ่านไป ต่อนี้ไปจะได้ถึงมติในวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าควรจะประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติกาชาดฉบับนี้ยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือส่วนมาก

ทำการแทนประธานสภาฯ ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือส่วนน้อย

ทำการแทนประธานสภาฯ ส่วนมากเห็นสมควรประกาศใช้

บังคับเป็นกฎหมายได้ คือไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ขอเชิญกรรมการประจำที่ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสงวนป่า มีผู้เสนอขอให้ผ่านไป ผู้เสนอคือนายพัน พรหมพิริยกุล มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ในญัตติขอลงว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสงวนป่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติให้ผ่านไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าสมควรจะให้ผ่านหรือไม่

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. วิจัยมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม: ข้าพเจ้าคิดว่าในเรื่องนี้เราจะไต่ วินิจฉัยสักหน่อย เพราะว่าตามระเบียบข้อบังคับการประชุมมีว่า เมื่อได้ไปพิจารณาในคณะกรรมการแล้วเราก็นำพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ในที่ประชุมนี้ในการพิจารณาวาระที่ ๒ ก็พิจารณาในเรื่องการแปรญัตติ และการพิจารณาในวาระที่ ๓ ก็คือจะเอากฎหมายนั้นหรือไม่ เพราะฉะนั้นก่อนที่จะดำเนินการพิจารณาถึงในชั้นพิจารณาวาระที่ ๓ เราผ่านพระราชบัญญัตินี้ไปแล้ว เราจะทราบได้อย่างไรว่าพระราชบัญญัตินี้จะควรให้

ขอดเข่นกฎหมากหรือไม้ หรือจะให้ผ่านไป หรือจะให้ตัดไป ในเรื่อง
นี้ข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะไม่ใช่สิทธิของสมาชิกโดยแท้ น่าจะต้องทำคามชัค
ยั้งคัย แต่เมื่อถึงคราววาระที่ ๓ แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่ามันจึงจะถึงสิทธิของ
สมาชิกทำได้คามชัคยั้งคัย แต่คามระเขยที่เราเคยทำมาถ่มไม่มีในรูปนี้

๑๖.๓๓ 11:

นายทัน พรหมพิริกุล (บุรีรัมย์) : ที่ข้าพเจ้าเสนอเข้าไปใน
วาระที่ ๒ นั้น ก็เห็นว่าสิทธิจะทำได้ และเราเคยได้ทำกันมาแล้วครั้ง
สภาคราวถูกยุบนั้น ข้อขังคัยระยไว้ด้อยอมปรากฎเดิ่นชนในเมื่อเราเคย
ทำ มาแล้วใน พระราชบัญญัติ ซึ่งกเทศมอเนนพระราชบัญญัติสัตว์
พาหนะ เพราะฉะนั้นข้อขังคัยทตราไว้ด้อยอมเดิ่นชัคชนในเมกเคยกระ
ทำกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ : ข้าพเจ้าคิดว่าท่านผู้เสนอคงจะใช้
ในข้อขังคัยข้อ ๓๓ หมายถึงร.ณ. ใช่หรือไม่ คือญัตติข้อให้ ที่ประชุม
ยกเรื่องถนชนพิจารณาใช่หรือไม่

นายทัน พรหมพิริกุล (บุรีรัมย์) : ถูกแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ : ถ้าอย่างนั้นกเข่นสิทธิของสมาชิก
จะเสนอได้ ข้าพเจ้าคิดว่าเห็นจะไม่ต้องอภิปรายอะไรกันหรอก เพราะ
ว่าเข้าใจค้อยแล้ว ผู้เสนอขอให้ยกข้อขังคัย ๓๓ ถ. คือไม่ให้ ที่ประชุม
พิจารณาเรื่องน

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม: ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะได้ พิจารณาให้ก็ได้ เวลานี้เรายังไม่
ได้ พิจารณาญัตติโคญัตติหนึ่งเลย กล่าวคือยังไม่ได้เริ่มอภิปรายกัน
เลย เมื่อเช่นนั้นแล้วเราจะใช้ญัตติข้อ ๒๓ ค. หาได้ไม่ เพราะในต้น
กล่าวว่ามีข้อประชุมกำลังอภิปรายญัตติโคญัตติหนึ่งอยู่

๑๖.๓๔ น.

นายอินทร์ สิงหนตรี (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อขัง-
คัยเกินขีดอย่างที่ผมเสนอไว้ แล้วและตามที่ท่าน รัฐมนตรี ว่าใน ขณะ
เราไม่ได้ พิจารณาญัตติโคญัตติหนึ่งนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นความเข้าใจ
ผิด เพราะว่า เวลาที่เรา พิจารณา ญัตติในวาระที่ ๒ และก่อนที่จะ
พิจารณา เราได้ขอให้ผ่านไป เป็นสิทธิที่สมาชิกรักษาได้และท่านประ-
ธานได้กักสืนแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะให้อภิปรายอีก ถ้าหาก
ว่าอนุญาตให้อภิปราย คนอื่น คง อภิปราย อีก และท่าน รัฐมนตรี ก็
เหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ : ข้าพเจ้าคิดว่าตามข้อขังคัย
ข้อ ๒๓ นั้นเป็นสิทธิที่เขาทำได้ แปลว่ากำลังอภิปรายญัตติโคญัตติหนึ่ง
เวลานี้เรากำลังพิจารณาญัตติอยู่ เพราะฉะนั้นเสนอได้ และการผ่าน
ไปให้ยกเรื่องอันอื่นพิจารณาไม่ ตักสิทธิเขา และไม่ ตักสิทธิ ที่
เขาเข้ามาอีก เขาเข้ามาอีกก็ได้

นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) : เมื่อท่านรัฐมนตรี
แถลงว่าเคียวนยังไม่ไต่ พิจารณาญัตติโคญคดีหนึ่งและมีข้อเถียงอยู่ว่า
เมื่อ ท่านประธานแจ้งว่าต่อไป พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง
สงวนบ้านเรียกว่ากำลังพิจารณาแล้ว และดูเหมือนจะหมดบัญญัติแล้ว
ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม : ข้าพเจ้าขอให้เข้ข้ออภิปรายคำต่อไป

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ (พิจิตร) : เรื่องข้อข้อยกเว้นเรว่าก่อนมา
๕-๖ ข้อยแล้วก็ไม่ข้สัก็ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ไต่ น้เป็นญัตติหลังท้เสนอ
เข้ามา ระเบียบวาระซึ่งสั่งให้สมาชิกนั้นถือว่าเป็นข้อเสนอส่วนหนึ่งซึ่ง
จะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสงวนบ้านแล้ว ทนสมาชิกเสนอเข้า
มากเป็นญัตติหลังออกน้หนึ่งซึ่งเราควรพิจารณาไป ตาม ระเบียบวาระ
ถ้าหากว่าข้เปลี่ยนระเบียบวาระมี สมาชิก รับผิดชอบต้อง ตามข้อ ข้อยก
แล้ว ข้าพเจ้าไม่ข้ข้ข้อ

นายพุดเทศ กาญจนเสริม (ศรีสะเกษ) : มีปัญหาโคญ
กนในข้อข้อยกเว้นการประชม ต่างฝ่ายต่างมีความเห็นไม่ตรงกัน เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ท่านประธานชี้ขาดว่าญัตตินี้ควรจะได้ รัยไว้ พิจารณา
หรือไม่

ทำการแทนประธานสภา ฯ : ที่จริงข้าพเจ้าใช้ อำนาจตามข้อ
ข้อยกข้ข้ขาดก็ได้ แต่ว่าเห็นว่าไม่ควรจะทำเช่นนั้น เพราะเหตุว่าเป็น

เรื่องใหม่อยู่ ตามความเห็นข้าพเจ้าแล้ว เห็นว่ามีเคล็ดอยู่นิดเดียว
 “กำลังขลิบปลายขลุ่ย” นั้น ให้พิศคลักคำเคี้ยวก็ได้แต่ก็ไม่มียประโยชน์
 อะไร เพราะฉะนั้นเห็นว่าจะเสนาะได้หรือไม่ ข้าพเจ้าก็อยากจะให้ที่
 ประชุมตัดสิน เพราะเหตุว่าเป็นเรื่องใหม่

นายอินทร สิงหนัตร (เชียงใหม่): ที่ประชุมนี้ได้เคยตัดสิน
 แล้วในเรื่องนี้ ขอให้ดูรายงานการประชุมสามัญที่เดือนศกว่า
 เลขานุการสภาฯ ก็คงจะทำได้ เพื่อให้สมาชิกที่เคยเข้าร่วมงานการประชุม
 มาดูกัน

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. วิจัยเห็นว่าการกระทรวง
 ยุติธรรม: การที่จะมีเรื่องหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าเสียใจว่าข้าพเจ้าทำไม่ได้
 เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าไม่ได้มาประชุมในสมัยนั้น แต่ที่เคยมีว่าเรื่อง
 ที่เราปฏิบัติอยู่แล้วปรากฏว่าถ้าปฏิบัติไม่ถูกแล้วเราก็ปฏิบัติกันใหม่ ถ้า
 ถือว่าปฏิบัติกันมาอย่างไรก็ปฏิบัติอยู่อย่างนั้นแล้ว ก็เห็นที่เสียใจว่าความ
 เจริญเราไม่มีมาได้ดังเพียงนี้ ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่าการที่จะวินิจฉัยข้อ
 ๒๓ หรือไม่นั้นก็ควรจะวินิจฉัยว่าเรามีข้อบังคับการประชุมสภาฯ ไว้เพื่อ
 ประโยชน์อะไร ข้อบังคับการประชุมสภาฯ ก็เป็นแนวทางหรือเป็นกรอบ
 ในการที่จะมีการใดเข้าไปในข้อหนึ่งข้อใดแล้ว ก็กิจการนั้นก็ควรจะทำ
 ไปตามนั้น

ในเรื่องการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกันข้อ ขังขัง นี้ได้แบ่งไว้

เป็น ๓ ตอน คือการพิจารณาในวาระที่ ๑-๒ และการพิจารณาในวาระที่ ๓ ก็หมายความว่าข้อบังคับที่วางไว้เป็นขั้น ๆ ดังนี้ บุคคลที่เราได้พิจารณาในวาระที่ ๑ ไปแล้ว ปัญหากำลังเข้ามาสู่ในวาระที่ ๒ ในการพิจารณาในวาระที่ ๒ นั้นมีโคตคัสติสสมาชิกระเสนอนุตติตามข้อ ๒๓ ก. ข.ค. และ ฉ. อะไรเรามีได้ และเป็นการชดชวยเจตนารมณ์ และเป็น การถูกต้องอย่างรูปกฎหมายของสภาผู้แทนราษฎรว่าสภา ของชาติ รัย หลัการไปแล้ว ในการรับหลักการไม่ใช่ว่าเรามาถึงกับรับหลักการ เราได้ ได้เองกันเป็นการยกใหญ่ เราได้เสียเวลาไปในการรับหลักการ เพียงไรนั้นได้ เห็นไปในทุกเรื่อง ก็เมื่อกฎหมายได้กลั้มาสู่สภา ฯ ใน วาระที่ ๒ คณะกรรมาธิการยังไม่ได้พักอะไร สมาชิกต่าง ๆ ผู้แปร ญัตติและไม่ได้แปรญัตติก็ยังไม่ได้พักอะไร โผล่ขึ้นมาก็มีญัตติเสนอมมา ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระไป เมื่อก่อน เช่นนี้ ข้าพเจ้าไม่ เห็นชอก ก้วย ความมุ่งหมายและเหตุผลของข้อบังคับนี้ ที่ประชุมนี้ควรจะ พิจารณา ในวาระที่ ๒ และเมื่อปรากฏว่าในวาระที่ ๒ เรื่องใดไม่สมควรด้วยประ การใดแล้ว สมาชิกก็มีสิทธิหลายทางตลอดกระทั่งในวาระที่ ๓ ก็เสนอ ญัตติคนขึ้นมาได้ ปัญหาเป็นในเรื่องแยก ถ้าแม้ว่าไม่ได้ดำเนินตามนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการถูกต้อง กล่าวคือ พระราชบัญญัติ นั้นหาได้ พิจารณาถูกต้องตามวาระไม่ กล่าวคือไม่ได้พิจารณาในวาระที่ ๒

การที่จะทำคามข้อบังคับนั้นไม่เป็นการตักสิทธิสมาชิกร แต่เรา ก็ยังออกปราชญ์กันก่อน ข้อนี้ซึ่งเราเดียวกันนี้ก็นักหนาว่าเอาละ แต่ครั้นมา

ในครั้งที่ ๒ เราเห็นวักแล้ว เราไปแต่งตัวอาบน้ำอาบท่ามาใหม่ยังไม่
ได้เจยงกันในเรื่องเครื่องแต่งตัว ว่านั่งกางเกงสีแสดหรือสีเขยวัก ก็
ไม่สนใจมาให้ถือคอกางเกง ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วยแถม จึงเป็นการ
ไม่สมควร

๑๖.๔๒ น.

นายทองอินทร์ ภิรมย์ (อุบลราชธานี) : ยัญหาในเรื่องนี้
ข้าพเจ้าคิดว่าท่านวิจิตรทักกล่าวเมื่อกันระจำไต่ ท่านกล่าวว่าไม่
มาประชุมนั้น ความจริงท่านมาประชุมอยู่ คือญัตตินั้น เป็นญัตติของ
ข้าพเจ้าเอง คือเรากำลังพิจารณาพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะนั้นอยู่และ
ทำให้พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะนั้นเองระงับไป ทั้งนี้ โดยการประชุม
เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๔๘๐ ในการประชุมครั้งนั้น ท่านประธาน
ในขณะนั้นได้ตัดสินใจเห็นว่าญัตตินั้นเป็นอันชอบแล้ว ญัตติ
ดำเนินการให้ญัตตินั้นเป็นอันระงับไป ครั้นบัดนี้เป็นเวลาล่วงมาไม่ถึง
ก็มีพระราชบัญญัติคุ้มครอง และสงวนข่าน ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติผู้
แทนราษฎรส่วนมากเห็นว่ากระทบทระเทือนต่อราษฎรจึงได้มีความสนใจ
อยู่แล้วเป็นอันมาก

ในข้อที่ท่านวิจิตรทักกล่าวถึงยัญหาว่าการเสนอนิติบัญญัติขึ้นมาเช่น
นี้จะเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายของข้อนี้ยังคืบนี้ ข้อเขียนว่าใน
การพิจารณา วาระที่หนึ่ง นั้นเราพิจารณาในวงกว้าง แต่ เพียง หลักการ

แล้วรัฐบาลมักจะใช้ข้อความซึ่งมักจะใช้เสมอ ๆ ว่า ราษฎรเคยกินเอา
 ไว้ไปว่ากินในชั้นกรรมวิธีการ แต่ก่อนเมื่อเรารับหลักการไปแล้ว รูป
 ที่เรารับหลักการไป คือไปขายน้ำค้ายทำแต่งเนื้อแต่งตัวมาแล้วนั้น เมื่อ
 สมาชิกได้พิจารณาแล้วว่า การที่จะมาพิจารณาใหม่ให้ เช่นวาระที่ ๓
 ตั้งแต่มาตรา ๑ ไปจนถึง มาตราสุดท้ายนั้น คงจะไม่ให้ผลดีอย่างไร
 จะใช้วิธีสักโดยวิธีการเสนอญัตติท่านองฆมนตรีมา และข้าพเจ้าคิดว่าใน
 ชั้นแรกท่านประธานก็ได้กล่าวแล้วว่าท่านเห็นว่าสมาชิกเสนอได้ และ
 เพราะความเห็นของท่านก็เห็นว่าเสนอได้ควรระกัษณ์ แต่ถ้าแม้ว่า
 ท่านไม่คิดสักท่านได้ปล่อยให้เรื่องเลยมาขายนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ขอให้
 ลงมติทีเดียว

ทำการแทนประธานสภาฯ : ที่จริงข้าพเจ้าไม่ครั้นความที่จะ
 ระกัษณ์ แต่รู้สึกว่าเป็นแบบ แต่อยากขอให้สมาชิกพิจารณาว่าจะเอา
 อย่างไร ถ้าไม่อย่างนั้นในคราวหลังจะต้องโต้เถียงกันอีก ข้าพเจ้าจะ
 ให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่า ตามข้อ ๒๓ ฉ. ว่าในขณะที่ยุติการได้ประกาศ
 พิจารณาเรื่องหนึ่งเรื่องใดจนแล้ว สมาชิกมีสิทธิจะเสนอญัตติ ตามข้อ
 ๒๓ ฉ. ได้หรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าสมาชิกมีสิทธิที่จะเสนอได้ ขอให้
 ไปรคยถกมอชน

สมาชิกยกมือ ๒๐ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรค
 ยถกมอชน

สมาชิกยกมือ ๖๗ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เห็นอันว่าตามข้อ ๒๓๓ ค. นั้น ใน
मत ประธานได้ประกาศเรื่องขึ้นในเมื่อ ยังไม่มีการอภิปราย เสนอไม่ได้
ต้องให้ มีการอภิปรายเสียก่อน

นายพัน พรหมพิทักษ์ (บุรีรัมย์) : ถ้าอย่างนั้นอภิปรายใน
วาระ ๓

ทำการแทนประธานสภาฯ : ๓ หรือ ๒ อะไรก็ได้ ถ้ามีการ
อภิปรายจนคนหนึ่งขบลงแล้วเสนอได้ คือไปเขียนอันว่าเสนอไม่ได้ ขอ
ให้เลขาธิการฯ อ่าน

เลขาธิการสภาฯ : ร่างพระราชบัญญัติ คุ้มครอง และสงวนป่า
พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๑

นายสุวิชัย พันธเศรษฐ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้านั้นเป็นผู้แปร
ญัตติ แต่ไม่ได้ไปประชุม ข้าพเจ้าขอเรียนถาม กรรมการว่า ทำ
ไม่ว่าไม่พิจารณา คำแปรญัตติที่ข้าพเจ้าเสนอ แม้แต่ข้าพเจ้าไม่ไป
คำแปรญัตตินั้นก็สมบูรณ์แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ : เห็นระนอกเรื่องเสียแล้ว เพราะ
ตามข้อบังคับกรรมการเขาจะพิจารณาหรือไม่พิจารณาก็ได้ แล้วผู้ที่
ไม่ได้เข้าไปประชุม ไม่มีสิทธิ์ที่จะอภิปรายอะไรได้ ในมาตรา ๑ นั้นมี ๓
คนเท่านั้นขอแปรญัตติ ก็ขอย้ายและนายทองม้วน เพราะฉะนั้นผู้
อื่นอย่าเพิ่งพูดก่อน

นายนำ จำรัสเนตร์ (นครศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าถอนแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ: ถ้าเช่นนั้น ผ่านไป

เลขานุการสภาฯ: มาตรา ๒

๑๖.๔๕ น.

นายอินทร สิงหนตร (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอแปรญัตติไว้ว่า ให้เลือกการใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ ๕ ปี นี้ยกแต่ฉบับใช้พระราชบัญญัตินี้ เหตุผลของข้าพเจ้าก็คือว่า ในขณะที่รัฐบาลเองก็ยังไม่พร้อมในการที่จะใช้พระราชบัญญัตินี้ แม้ว่าออกกฎหมายไปแล้ว ข้าพเจ้าในขณะที่พิจารณา คณะกรรมาธิการได้ไปซักถาม ฝ่ายรัฐบาลในเรื่องนี้ ก็บอกว่าในขณะที่ ก็ยังไม่ได้อะไร ถ้าหากว่า ประกาศใช้พระราชบัญญัติแล้ว ก็คงทำแผนทำอะไรทำอะไรอีก ข้าพเจ้า จึงเห็นว่าสมควรจะเลื่อนไปอีก ๕ ปี หมายความว่า รัฐบาลพร้อมแล้วจึงจะใช้บังคับ ถ้าหากว่าเราใช้พระราชบัญญัติไปแล้ว ในเวลาที่ไม่ได้ผลอะไร นอกจากว่ามีทางที่ให้ราษฎรเดือดร้อน คือว่าเราไม่ได้ทำอะไรในข้างสวนเลย แต่เรากลับจะใช้พระราชบัญญัติโดยที่เราไม่มีอะไรที่จะบังคับได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าสมควรที่จะเลื่อนการใช้พระราชบัญญัติฉบับที่ ๕ ปี ตามที่ข้าพเจ้าแปรญัตติ

พ.อ. พระอุดมโยธาธิบุตร (กรรมาธิการ): ในมาความนี้ ผู้แปรญัตติหลายคนด้วยความทำนองเดียวกัน คือว่าขอร่นเวลาไป ๕ ปี บ้าง ๑๐ ปีบ้าง และ ๒๐ ปีบ้าง กรรมาธิการจึงขอสรุปความในที่ประชุม

เคยด้วยกัน เสียในครั้งเดียว คิดว่าเรื่องนี้ ถวายมาอีกวันได้สงสัยอยู่บ้าง
เหมือนกัน จึงได้สอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร เจ้าหน้าที่มาแจ้งว่า
เขาได้เตรียมพร้อมแล้ว มีพร้อมแล้วที่จะเริ่มได้ ถวายมาอีกวันจึงเห็น
ว่าในข้อที่สมาชิกท่านนี้ทหมายความว่าตกไป

นายอรุณ ทองบัวโชติ (พระนคร) : สำหรับพระราชบัญญัติ
คุ้มครองและสงวนบ้านข้าพเจ้าเป็นผู้ที่แปรญัตติให้ใช้มากที่สุดคือ ๓๐ บ
การที่ข้าพเจ้าแปรถึง ๓๐ ขึ้นนั้นก็เนื่องจากมีความเห็นของราษฎรตลอดจน
เพื่อนสมาชิกและคณะรัฐสภาด้วย คิดว่าถ้าเราขอพระราชบัญญัติสงวน
บ้านไปแล้ว ก็ล้าหลังว่าราษฎรในประเทศสยาม ตลอดทั้ง คณะรัฐสภา
และเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าจะเกิดขึ้น คือว่าการที่เราจะใช้พระราช
บัญญัตินี้จะกระทบกระเทือนถึงชาวนาชาวก้าวและราษฎร คือว่าการทำนา
ของเรานี้เราต้องอาศัยควาย ควายต้องอาศัยหญ้า แล้วก็คนทำนาก็ต้อง
อาศัยควายนั่นเอง ผลที่สุดราษฎรในประเทศสยามนั่นเอง ที่อาศัย
ควาย ที่เราโคมาได้ก็เพราะควาย ควายเป็นผู้ทำนาให้เรา เป็นผู้ไถนา
เมื่อเราสงวนหญ้าแล้ว ผู้ที่เลี้ยงควาย เช่นภาคอีสาน เขาเข้าป่าไปเลี้ยง
ควายเป็นฝูงมาก ๆ ใต้อย่างไร ขอร้องขอให้ท่านสอบสวนความเข้าใจว่า
ชาวอีสานได้ควายมาขายขณะฝนตก ขอร้องให้ท่านจะสอบได้ สำหรับ
ที่เราจะสงวนหญ้าหรือไม่สงวนหญ้า ความจริงที่เราจะสงวนบ้านนี้ไม่ใช่เพื่อ
ราษฎร เรายังคงเจ้าหน้าที่ของเราให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เข้มแข็ง หรือให้
เข้มงวดตรงไปตรงมา เท่าที่ข้าพเจ้าได้ผ่านมาหลายจังหวัดและทราบข้อ

เท็จจริงก็จากเจ้าพนักงาน และจากราษฎร การปฏิบัติของเจ้าพนักงาน
 ที่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้า ทาได้ พิจารณาตามหน้าที่ของ
 ตนโดยเคร่งครัดไม่ โดยมากก็มีกระป๋ล่ดลยปล่ดลยให้กับราษฎรที่มา
 ขอขอนุญาตคดีไม่นั้นไปคดีโดยพลการ เช่นขอขบ้ล่ ๕ ต้น ราษฎรผู้
 อาระคดีไป ๑๐ ต้นเช่นนั้นต้น การกระทำเช่นนั้นอาระเป็นนโยบาย
 ของเจ้าหน้าที่ผู้ นั้นก็ได้ ไม่ใช้ราษฎรเป็นผู้ ้ไปทำสายฆ่า ซ่อน
 ขัฟเจ้าชคฝากความสังเกตให้กับรัฐบาลไปพิจารณา เพื่อจะได้ฟังเสียง
 และ ควขคัม ถึงเจ้าหน้าที่ของท่านควย นข้าพเจ้า กล่าวยืนยัน ้ก็เคย
 ข้าพเจ้าได้เคยพบเห็นมาและเคยไคผ่านมากว้ย

อีกข้อหนึ่งการคดีไม คัดวากิต เนองจากเจ้าหน้าที่ไม่ใช้ราษฎร
 คื่อราษฎรเมอตคดีไมแล้วมาให้เจ้าหน้าที่ควา การคดีรานนี้เจ้าหน้าที่
 อาระรู้เห็นเห็นใจกับผู้ ซอคไค อาระคดีไมของราษฎรผู้ ้ทนทานนเกิน
 ไมเสีย แล้วก็ไม่มีผู้ ซอ เมื่อไม่มีผู้ ซอแล้วจะทำอย่างไร ราษฎรผู้
 นนก็จำเป็นจะต้องเสียค่าภาคหลวงเอง เมื่อไม่สามารถจะเสียก็ทงไม่คิน
 นนไปเสีย แล้วเจ้าพนักงานอย่าไม ผู้นอจะคดลงกับผู้ ซอไคว่า คิน
 ขายไม ้ให้ เป็น ราคา ๔ บาททวค ๕ บาท แล้วเรา เขาควา ้คคิน ออก
 เสีย

ทำการแทนประธานสภา ฯ ้ที่ท่านอธิปราชยนนค้เหมือนคจะไม่
 เกยวกับเรื่องทเราพคกนอยน เรื่องทเราพคกนอยน มาตรา ๓ ทว่า
 ้ให้ ใช้พระราชบัญญัติคตคตงแคว้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคิน

ไป” แต่ว่ามีหลายท่านขอแปรญัตติขอให้เลื่อนเวลาไปอีก เช่นเวลา
ต่างๆกัน เพราะฉะนั้นขอให้พิจารณาแต่เพียงว่าจะคงไว้ตามทักขรมา-
ธิการไต่ร่างไว้ หรือ ขอให้เลื่อนการใช้พระราชบัญญัตินี้ ขอให้
พิจารณาเพียงในประเด็นสองข้อนี้

นายอรุณ ทองบั้งโชติ (พระนคร) : ข้อเท็จจริงที่ข้าพเจ้า
ขอให้รัฐบาลคณะนี้ทราบดีเท่านั้น แล้วเราจะพิจารณาว่าจะเลื่อนหรือไม่
เลื่อน.....

ทำการแทนประธานสภาฯ : ที่ท่าน อธิปายว่า การคิดครานั้น
นอกเรื่องน่ะไป เพราะเรื่องนี้แปรญัตติกันมาก ถ้าใช้เวลานานออกเรื่องไป
ก็จะต้องใช้เวลานาน เพราะการแปรนั้นมากมายหลายคนเต็มที

นายพจนเทศ กาญจนเสริม (ศรีสะเกษ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
ญัตติให้ยกเรื่องอันชนพิจารณา ท่านผู้ใดมีเรื่องโปรดยกมือขึ้น

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ นายโมรา วัฒนาง นายเตียง
ศรีขันธิ วิทยธง

ทำการแทนประธานสภาฯ : มีผู้เสนอ ขอให้ ยกเรื่อง อันชน
พิจารณา ตามข้อบังคับข้อ ๒๓ ฉ. เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ ทบประชุม
วันใดจะยกเรื่องอันชนปรึกษาหรือไม่

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : บัญญัติอัน
นี้ก็คล้ายๆ บัญญัติเมื่อกัน จะถือว่าอธิบายแล้วละก็ ขอให้ผ่านก็ได้

หรือยกเรื่องอื่นใดขึ้นมาก็ เพราะเหตุว่าของขงคกงัวยุ่ระชนขอ ๓๓
 กาวพิราวดำ วาระที่ ๒ นั้นเขียนข้อขงคกงัวยุ่ระชนที่เคียว กวรมารัก
 พิราวดำของขงคกงัวยุ่ระชนที่เคียวแล้ว ก็กล่าวมาว่าทำไมเขียนท พอไร
 ระของสังกรรมมาติดการชกนหรือชกอนคองไป เพราะเหตุว่ามาคววตงโค
 ฝานไปแลว แล้วกฏหมายนั้นมกสยมาควว และโคฝานไปมาควว ๒ กฝาน
 และมาควว ๓ กฝานไปแลว มาคววอนนั้นคอกงวอชงไรกัน สมคโคไป
 แลว เพราะฉะนั้นไมใช่วาระที่ ๒ นี้ ระของให้ ดงวาระที่ ๓ ระงะโค
 ขาฟเวาเทนชงฝานนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ แต่ข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องใด พิจารณา
 ไปมกถกกันใหม่ ผู้สื่อนอกพยายามที่จะให้วงถกของขงคกงัวยุ่ระชน
 ฝานไปแลว เมื่อนักประชนโคฝานไปแลวก็ละโคถกก็ไปแลว ในขอ
 ขงคกงัวยุ่ระชนแล้ว แล้วเขียนเรื่องที่เราขงคกงัวยุ่ระชนแล้ว ขาฟเวาคววระ โค ก
 ประชนวนาถยวาระคววเทก้าโคคโงไม

๑๒๑ น. ๑๒๑ น. ๑๒๑ น. ๑๒๑ น. ๑๒๑ น.
 นายอินทร สิงหนคร (เชียงใหม่) ก. ระงะกานประชน
 วนาแล้ว กอว ขงคกงัวยุ่ระชนนอกจากเคยโคพิราวดำมาแล้ว แต่ถกถก
 มคคกขงคกงัวยุ่ระชนที่เราเคยโคถกมกมาแล้ว แต่ชงวาระกถก กถกถกสมชค
 ญ มกถกขงคกงัวยุ่ระชนของทางระมนครคววควว กวระคววระ มคคกขงคกงัวยุ่ระชน
 ฝานถก ขงคกงัวยุ่ระชนที่เราเคยโคถกมาแล้ว กถกวาระถกถก คววถกไป เว

ใหม่ดีกว่า ไม่เช่นนั้นจะไม่เจริญก้าวหน้า เพราะคนนั้นข้าพเจ้าก็เห็นว่า เขาละ ขอให้เป็นอย่างที่ว่า เมื่อประธานได้ตัดสินใจไปแล้วเขา อย่างนั้นก็เคยว คือว่าลงมือจะทำให้แล้วหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ: ท่าน ผู้เสนอว่าให้ ยกเรื่องอันชน พิจารณา อยากจะถามว่าจะยกเรื่องอันละเพราะมาตรา ๒ หรือว่ายกเรื่อง อันความระเขยขวาระที่ ๒

นายพุทธเทศ กาญจนเสริม (ศรีสะเกษ) ข้าพเจ้าขอให้ยก เรื่องอัน หมายถึงความว่าทางญัตติน คือพูดถึงพระราชบัญญัติเสนอมาน ึ่งยังไม่สัมบูรณ์ เช่นแต่เพียงวาระที่ ๒ แล้วมีตกลงมาแล้ว ส่วนมาก ก็เห็นมติไม่ใช้ของประเภทที่ ๑ ส่วนมากเห็นประเภทที่ ๒ รัชหลังการ แล้วเรื่องนข้าพเจ้าเสนอถูกต้องตามข้อบังคับ ข้อ ๓๓ ฉ.

ทำการแทนประธานสภาฯ: ข้าพเจ้าให้ ที่ประชุมวินิจฉัย เรา จะยกเรื่องอันชน พิจารณาคำที่ผู้เสนอหรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรยก เรื่องอันชนปรักษา ไปรคยอมอชน

สมาชิกยกมือ ๑๘ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ ไปรค ยกมือชน

สมาชิกยกมือ ๖๘ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ: เห็นอันว่าข้อเสนอนั้นตกไป ขอ ให้ พิจารณาข้อไป

๑๓.๐๐ น.

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน) : ร่างพระราชบัญญัติ
 ข้าราชการ ขอแปรญัตติใน มาตรา ๒ ว่า ขอให้ตั้งยกเว้นการพระราช
 บัญญัติในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ข้าพเจ้าแปรญัตติเช่นนี้ มีได้หมาย
 ความว่าเห็นว่าจะก่ออันตรายแก่ทามใด เพราะข้าพเจ้าทราบว่าจะอย่างไร
 กัด ฝ่ายรัฐบาลก็ไม่ฟังเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งราษฎรเขา
 เลือกมาโดยตรงว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่สมควรเพียงไร เช่นอย่างเรา
 เถียงกันมาตั้งแต่รับหลักการจนเดี๋ยวนี้ เมื่อปมใหญ่เราสู้ไม่ได้ เราก็
 เอาเพียงปมเล็กอย่างที่อาจจะมผลบ้าง ข้าพเจ้าใช้คำว่า "อาจ" ก็
 เพราะว่ามันยังมีอันตรายมาอีกการบางท่าน และสมาชิกตลอดทั้ง
 ประเภท ๑ และ ๒ อาจจะไม่ฟังกับข้าพเจ้า

ข้าพเจ้ามีเหตุผลอย่างใดถึงได้แปรญัตติขอให้พระราชบัญญัติ
 นี้ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ข้าพเจ้าจะได้เสนอต่อที่ประชุม จังหวัดแม่
 ฮ่องสอนตั้งแต่ไหนตั้งแต่ไรมาแล้ว เราถือว่าเป็นจังหวัดพิเศษ มีกฎ
 หมายหลาย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นไม่ได้ กฎหมาย นั้นใน จังหวัด
 แม่ฮ่องสอน แต่ใช้ ในที่อื่น ๆ ทั่วไป ทั้งนี้โดยที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 เป็นจังหวัดกึ่งนคร หรือพิเศษ การไป แม่ฮ่องสอน นั้นก็ไม่ใช่อันใด
 ตามที่ข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือพิมพ์ คือไปเอาฟรีกาหรือออสตินเนีย เพราะ
 ฉะนั้นจังหวัดแม่ฮ่องสอนเวลานี้เป็นจังหวัดที่มียามาก แล้วมีราษฎรน้อย
 พนทของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นที่ ๖๔ ใน ๗๐ จังหวัด หรือกว้างขวาง

วันที่ ๒๔ แต่มีผลเมื่อนอยที่สุด วันที่ ๒๕ ใน ๗๐ จังหวัด เช่นนี้
 เราจะเห็นได้ว่าการทำลายยาสูบ ซึ่งรัฐบาลวิตกนั้นคงจะไม่ขึ้นได้ แล้ว
 ขกประการหนึ่ง นอกจากเรื่องการทำลายยาสูบที่ไม่ขึ้นได้เช่นนี้แล้ว การ
 สงวนข้าวไร่ รัฐบาลจะสงวนไว้เพื่อประโยชน์อะไรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 การสงวนข้าวไร่ทั้งหมดที่จะรักษายาสูบ คือ พืชผล ต้นไม้ทุกชนิด ตาม
 พระราชบัญญัตินั้น ทนข้าพเจ้า เห็นว่า การรักษายาสูบพืชผลต้นไม้ตลอด
 ของป่าทุกชนิดในจังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น เมื่อรัฐบาลสงวนไว้จะมีผลตาม
 ความประสงค์ของรัฐบาล คือต้นไม้มีพืชพันธุ์ไม้ต้นไม้มากมาย รัฐบาล
 จะเอาไปที่ไหน จะเอาไปขายที่ไหน ก็ย่อมต้องปล่อยให้ชาวจังหวัด
 แม่ฮ่องสอนเอาใช้กันเอง เพราะเหตุว่าจากกรุงเทพฯ ไปถึงแม่ฮ่องสอน
 จะต้องกินเวลาไม่น้อยกว่า ๑๘ วัน แล้วจะต้องขึ้นเขาเป็นวันๆ ทุกทีเกือบ
 ต้นไม้ อนุคนตกจากนั้นก็มีไม้สักซึ่งเราจะต้องเอาไปขายในแม่น้ำสา
 ลววิน แล้วไปขายในเขตค้พม่า เพราะฉะนั้นเห็นว่า การสงวนก็ไม่
 ประโยชน์อะไรเลย การ สงวนข้าวไร่ก็เพื่อจะให้ โอกาสสำหรับให้ลูก
 หลานในจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ ใช้ในอนาคต แต่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 พลเมืองน้อย ไม่อาจจะทำลายยาสูบได้ แล้วออกอย่างหนึ่งชาวจังหวัด
 แม่ฮ่องสอนนี้รัฐบาลไม่ได้อำนาจใส่เหล็กแตรอะไรเลย คงไม่มีการ
 สาธารณสุข ไม่มีอะไรที่จะช่วยให้เขาดีขึ้นได้ ความเจ็บป่วย...

ทำการแทนประธานสภาฯ: เห็นจะนอกเรื่อง เราพูดถึงเรื่อง
 ยา ไม่ใช่พูดถึงเรื่องสาธารณสุข

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน): เป็นเหตุผลอย่างหนึ่ง
 คนเมือรัฐบาลไม่ได้เสียแล้วและช่วยเหลืออะไรอย่างนั้นแล้ว ชาวจังหวัด
 แม่ฮ่องสอนก็ไม่มีโอกาสที่จะแพร่หลายใช้ของบ้า เหมือนที่ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าสืบลอยให้ เป็นไปตาม ยถากรรมตามที่เขื่อนอยู่ ก็ว่า เพราะฉะนั้น
 การที่เราจะให้ราษฎรเอาของเข้ามาขายนั้น ไม่มีทางจะเข้ามาได้เลย ตาม
 โครงการก่อสร้างทางของรัฐบาล ๑๘๖๒ นั้น ข้าพเจ้าพูดไว้ว่า ๑๘๐๒
 ก็ไม่ถึงแม่ฮ่องสอน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควรเลย
 ที่จะเอาร่างพระราชบัญญัติไปใช้ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือว่าไปทำ
 ลายสิทธิของเขาในอันที่ราษฎรมีสหัตถิคามจรรมชาติซึ่งมีสิทธิอยู่ก่อนแล้ว
 เมื่อเราไม่พร้อมที่จะช่วยเหลืออะไรเขาก็ควรปล่อยเขาดีกว่า ไม่ควร
 ไปตัดสิทธิของเขาเสีย นี่เป็นเหตุผลอันหนึ่ง

อีกประการหนึ่งในอันที่กรมการ มีท่านกรมการบางคนว่า
 ไปในเชิงว่า ข้าพเจ้าเขียนกฎหมายเช่นนั้นจะไม่ถูกต้อง ถึงแม้ในร่าง
 ประมวลกฎหมาย ข้าพเจ้าก็แปรญक्तिไม่ให้เกิดขึ้นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 มีกรมการในท้อง ๔ เห็นว่าไม่เป็นธรรม บางคนยกว่าไม่ใช่เป็นผู้
 แทนปวงชนชาวสยามในการทำเช่นนั้น ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่าในเรื่องนี้
 เป็นธรรมดาอย่างหนึ่งที่เกี่ยว ถ้าเราเรียกเงินเช่นนั้นแล้วเป็นแบบประชาธิปไตย
 โดยแท้ ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนของปวงชนชาวสยามโดยแท้ ที่เกี่ยว ข้าพ
 เจ้าจะกล่าวให้เห็นได้ว่าตามที่ท่านไม่ยกเงิน ไม่รู้จักว่าอันไหนสมควร
 และไม่สมควร นั้นแหละท่านไม่เป็นผู้แทนของปวงชนชาวสยาม เพราะ

ไม่รู้จักว่าอันไหนสมควรอย่างไร ใช้อย่างไร ในเรื่องข้าพเจ้าขอเรียน
 ให้ที่ประชุมทราบว่า ข้าพเจ้าเขียนกฎหมายเช่นนี้ไม่มีหลักการ ะโดย
 อะไรก็ตาม ทางนิติศาสตร์ก็ตามอะไรก็ตาม และเห็นว่าทันสมัยอยู่เสมอ
 และที่ข้าพเจ้าเขียนมาเช่นนี้ ข้าพเจ้ามีหลัก คือในพระราชบัญญัติ
 ลักษณะปกครองท้องถิ่น ข้าพเจ้ามาอ้างเช่นนี้ บางท่านอาจจะนึกไปว่า
 เก่าเกินสมัย ความจริงพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นก่อน
 ที่เรากล่าวถึงเรื่องการแก้ไข ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคามเสนอ
 มา ท่านรัฐมนตรีสั่งว่าการกระทรวงมหาดไทยยังบอกว่าคุณสมัย และ
 นักนิติศาสตร์ยังเห็นว่ายังดีอยู่ ในร่างพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น
 มีบัญญัติไว้ว่าไม่ให้ใช้ในกรุงเทพพระมหานคร แต่ให้ใช้ใน
 หัวเมือง ยกเว้นกรุงเทพฯไว้ แล้วแต่ถ้าไม่ข้าพเจ้าจะยกเว้นจังหวัด
 แม้ต้องสั่นข้างไม้ไต้ ในเมื่อข้าพเจ้ามีเหตุผลเพียงพอ เพราะฉะนั้นเมื่อ
 เป็นเช่นนี้แล้วขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ขอให้ฟังเสียงข้าพเจ้าบ้าง ข้าพ
 เจ้าขอชี้ว่าไม่ใช่เห็นว่าจังหวัดอื่นไม่สมควร แต่ข้าพเจ้าไม่ได้ข่มใหญ่
 แต่ขอปณินัย คือไม่ได้มากแต่ก็ขอให้ได้นักหนึ่งเขา ในเรื่องทั่ว
 จังหวัดอื่นๆ อาจจะอย่างไรบ้างในเมื่อเขามีเหตุผลสมควรแล้ว
 ก็ต้องยกเว้นให้เขา เมื่อมีเหตุผลอย่างจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งออก ๑๘๐
 บาทก็สร้างไม่ถึง ก็ควรยกเว้นได้ การยกเว้นเช่นนี้จะเป็นธรรมดา
 สักคนหรือไม่ แยกประชาธิปไตย เราถือว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การ

เขียนกฎหมายยกเว้นเช่นจะลดและเป็นธรรมแก่สังคมหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นธรรมอย่างยิ่งทีเดียว

ในเรื่องนี้อย่างที่ข้าพเจ้าได้อภิปรายเมื่อก่อนว่าเราต้องรู้ภาวะเทศะที่
สูงกว่าอันไหนควร อันไหนไม่ควรเช่นนั้น เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าขอให้ที่
ประชุมได้ โปรดพิจารณาในเรื่องนี้ให้รอบคอบ ขอให้มีความเห็นพ้องกับ
ข้าพเจ้าที่เคียว เพราะเหตุว่าเมื่อกฎหมายหลายลักษณะมีในจังหวัดแม่-
ฮ่องสอนไม่ได้ใช้ เช่นพระราชบัญญัติซึ่งทวงวิถีใช้ไม่ได้เลย เพราะ
เหตุว่าราษฎรไม่รู้วากิโลเมตรเป็นอย่างไร มิโลกโรมเป็นอย่างไร เพราะ
เหตุว่าราษฎรที่หนังสือไม่ถึงครึ่งเปอร์เซ็นต์ ถ้าไม่หักพวกข้าราชการ
แล้วมิได้ถึงครึ่งเปอร์เซ็นต์ ที่อ่านหนังสือเรื่อง รัฐบาลก็เอาไปใส่เหมือน
กันในเรื่องการศึกษา มีพระราชบัญญัติประถมศึกษาเหมือนกัน เว้น
กัน ๓ ปี ค.ช. ก. ใ้ ๗ บดง.ง. แล้วก็มี ค.ช. ทมค เพราะเหตุว่ากา
รควบคุมของรัฐบาลไม่ถึง การคมนาคมไม่ดี ส่วนอื่นก็ไม่ได้ไปหมด
ทั้งที่รัฐบาลเคยตอบกระทู้ถามข้าพเจ้าเมื่อก่อนสภา หุยุ รัฐบาลเคยตอบ
ว่าจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีอะไรที่ขัดเทียมเขา ก็เนื่องจากคมนาคมไม่ดี
ถนนเมื่อการคมนาคมไม่ดีก็ไม่ควรเอากฎหมายมาที่ขัดเทียมเขา เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมได้ โปรดเห็นพ้องตามข้าพเจ้า ถ้าหากว่า
ผู้หนึ่งผู้ใดไม่เห็นพ้อง กับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็คิดว่าผู้นั้น ยังไม่เคยไป
จังหวัดแม่ฮ่องสอนเลย

ขุนสมภารหิตะคดี รัฐมนตรี: ขอแปรญัตติของสมาชิกท่าน

สไล่นอเมตถกนณ ข้าพเจ้าเห็นว่าถึงระแวกหรือไม้แก่ ท่านก็คงอาจะไต่
 ผลกิ่งที่ทานคื้องการไต่ แต่ที่ถกรวมการว่างมานั้นเป็นรูปที่ช้อยในทาง
 แขนงของกฎหมายแล้ว คือว่าหลักที่ท่านตั้งการนั้นเป็นหลักเรื่องกลย
 พินิจของฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายนโยบาย เป็นฝ่ายที่ระคองทวายข้อเท็จจริง
 แก้วว่า หลักของกรรมาธิการ ซึ่ง เป็นหลักที่เรียกว่า เป็น หลักในเรื่องแขนง
 หลักในเรื่องนิติบัญญัติ เหตุไรข้าพเจ้าจึงกล่าวเช่นนั้น ขอให้ท่านได้ค
 มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๕ เป็นเรื่องข้าสงวน มาตรา ๗ เป็นเรื่องข้า
 ภาะคุ้มครอง ความในมาตรา ๕ มีว่า “เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรจะกำหนด
 ข้าแห่งใดให้ เป็นข้าคุ้มครอง ให้รัฐมนตรีทั้งกรมการขึ้นคณะหนึ่ง...”
 แล้วก็คือไปความในมาตรา ๗ ว่า “การกำหนดข้าใดให้ เป็นข้าคุ้มครอง
 ให้ชักเลือกเป็นพระวราชกฤษฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา”
 แล้วก็บอกว่าให้ มีแผนที่จะแยกแสดงเขตคนในไว้ด้วย ท่านจะแลเห็นว่า
 การออกพระราชบัญญัติฉบับนั้น ไต่ชอกแล้วตามแขนงทุกประการแล้ว
 แก้วว่าจริงหวัคไคตรงใหม่ควรจะเป็นข้าคุ้มครอง ทรงไหนควรจะเป็นข้า
 สงวน ข้าพเจ้าใจว่านนั้นเป็นเรื่องในระหวางรัฐบาลกับฝ่ายหลังที่ ซึ่งระ
 ใช้กฤตพินิจกันอีกต่างหาก

ท่านข้าพเจ้าขอ สรปตอนท้ายให้ สั้นเข้าว่า สมมติว่าจะเขียนอย่าง
 ท่าน เราเองกลยพินิจไปเขียนเป็นลยลักษณะลกรให้ต่างกรณีกันชน
 ย่อมจะเขียนได้ยาก วิถีของกฎหมายนั้นโดยมากมักจะเขียนว่าให้ ไต่-

กาสดักทางฝ่ายปกครองจะเห็นสมควร เมื่อเห็นสมควรอย่างไรแล้ว ก็อาจ
ระกำหนดผล ดังที่ท่าน คอองการ นั้นได้ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า เห็นว่า ก
กรรมมาธิการร่างมาเช่นการชอบแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ: เรื่องซัก ะไขว่ ถิ่นมาก ข้าพ
เจ้าคิดว่าปัญหาในมาตรา ๒ มีอยู่ ๒ ปัญหา คือปัญหาที่ ๑ ว่า จะใช้
พระราชบัญญัติขึ้นตามกกรรมมาธิการร่างมาหรือไม่ หรือจะขยายไป
ปัญหาหนึ่ง อีกปัญหาหนึ่ง ควร ะยกเว้น บางจังหวัด เช่น จังหวัด
แม่ฮ่องสอนอย่างที่ไม่เสนอหรือไม่ มีอยู่สองปัญหาซ้อนกัน เพื่อให้การ
อภิปรายเห็นไปตามสมควร เพราะฉะนั้นในตอนต้น ขอให้พิจารณาแค่
เพียง ะใช้พระราชบัญญัติขึ้นตามกกรรมมาธิการร่างมา หรือจะขยายออก
ไปอีก เข่าปัญหาต้นเสียก่อน ถ้าไม่อย่างนั้นจะสับสนกัน พิจารณาไม่ถ
ขุนสมาหารหิตะคดี รัฐมนตรี: ข้าพเจ้าเห็นว่า เพื่อให้ความ
สะดวก ข้าพเจ้าขอเสนอว่า ะให้ เห็นไปตั้งกกรรมมาธิการหรือว่าจะแก้ใ
ค่าง ออกไปก่อนนั้น ถ้าแก้ใค่างไปก่อนแล้ว ข้าพเจ้า จะเสน
ญัตติหลังว่าควรจะแก้วี่ไหน ถ้าหากว่าเห็นไปตามร่างของกกรรมมาธิการ
แล้ว สิ่งก่ต่าง ๆ ก็เป็นอันตกไป ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติดังนี้ ผู้
เห็นด้วยไปครบมือ-

น.ส. หลวงกาจสงคราม ว.ช. ประเสริฐ สุขสมย์ ว.น. ภิรม

ทำการแทนประธานสภาฯ: ถ้าหากว่าที่ประชุมเห็นเช่นนั้นก็เ
แต่ความจริงมี ข้อในนี้ เห็นอันว่าจะพิจารณา ในตอนต้นว่าจะเห็น

ตามร่างของกรมวิชาการเสนอมาหรือว่าจะแก้ เขาเรียงก่อน ผู้ประ-
ญัตติใครจะพูดอีก

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน) : ที่ข้าพเจ้าขอแปร
ญัตติไว้ ข้าพเจ้าขออธิบายเฉพาะที่ข้าพเจ้าแปรไว้ในตอนสอง ใน
ข้อแรกข้าพเจ้าอธิบายแล้ว ถ้าอย่างท่านประธานว่า ก็เท่าที่มีว่า
ข้าพเจ้าว่าในข้อสองแล้ว ที่ข้าพเจ้าขออธิบายเฉพาะในข้อหลัง
เท่าที่ท่านรัฐมนตรีอธิบายมาแล้ว ท่านสมาชิกทั้งหลายทั้งปวง
คงจะเข้าใจแล้วว่า ท่านรัฐมนตรีเองก็เห็นพ้องกับข้าพเจ้าว่าจังหวัดแม่-
ฮ่องสอนไม่สมควรจะนำมาใช้ ท่านจึงได้อ้างมาตรา ๕ มาตรา ๗.....

ทำการแทนประธานสภาฯ : ข้าพเจ้าคิดว่าจะลำบากในการ
พิจารณาเสียแล้ว เพราะเหตุว่าญัตติ ๒ ข้อ เพราะฉะนั้นพิจารณา
รวมในคราวเดียวกัน ข้าพเจ้าคิดว่าคงจะยุ่งมาก จึงขอถว้ขอให้แย่ง
เสีย พิจารณาในตอนที่หนึ่งเสียก่อน แล้วพิจารณาในตอนที่สอง
พิจารณาในคราวเดียว สองอย่างพร้อมกันลงท้ายการลงมติแก้หรือไม่
แก้ รู้สึกว่าจะถ่วงมากเกินไป เพราะฉะนั้นในตอนที่หนึ่งตกลง
พิจารณาเพียงว่า จะยืนยันไว้ตามหรือจะขยาย

นายทอง กันทาธรรม (แพร่) : ขัญหาในตอนที่หนึ่งว่าจะเลื่อน
เวลาไปหรือไม่นั้น เมื่อไม่มีคนพูดแล้ว ประธาน ก็ควรจะให้ลงมติ
เสียก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ถิ่นนั้นชั้ ยังไม่เสร็จเพราะมีเสนอ

มีหลายคน เพราะฉนั้นขอฟังความเห็นผู้เสนอเสียก่อน ผู้ที่เขาเปร
ญัตติคือมีหลายคนยังพูดกันไม่ทั่ว เมื่อไม่มีผู้ใดพูดแล้วจะให้ลงมติว่า
ควรจะคงย่นไว้ตามร่างนี้ หรือจะมีการขยายเวลาการบังคับใช้ตามที่
มีผู้เสนอแปรญัตติ ผู้ใดเห็น ควรจะขยาย ออกไปตาม ที่ผู้เสนอมาน
ไปวคยกมอชน

สมาชิกยกมอช ๗๗ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้ไปวคยก
มอชน

สมาชิกยกมอช ๗๕ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ: เป็นอันว่าให้คงเป็นไปตามร่างของ
กรรมวิธีการ ขันผูกข้อไปตามที่นายบุญเที่ยงฯ เสนอไว้

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน): ข้าพเจ้าได้กล่าว
เมื่อคืนมาว่าขาคอนไซท์น้อย มีเรื่องอื่นเข้ามาปนเสีย ท่านรัฐมนตรี
ท่านกล่าวเมื่อกัน ท่านแสดงความเห็นพ้องกับข้าพเจ้าแล้ว ขอให้
สภาฯ จงรับรู้ไว้ด้วยว่า ท่านเห็นพ้องถึงได้กล่าวว่ามาครา ๕ ให้เจ้า
พนักงาน มาตรา ๗ ให้วินิจฉัยเป็นแห่งๆ ท่านได้กล่าวในที่ว่าข้อใจ
ในเรื่องนี้แยกอย่างเดียว แต่ในเรื่องแยกนั้นข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่า พระ
ราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ใหม่ล่าสุดนี้ ท่านรัฐมนตรีสั่งราช
การกระทรวงมหาดไทยกรับรองไว้ เมื่อเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าก็เห็นว่าที่
ประชุมก็เห็นพ้องกับข้าพเจ้าหมดแล้ว ทางรัฐบาลก็เห็นด้วย ซึ่งเช่น

กรรมการชู้ในคดีด้วย เมื่อท่านเห็นฟ้องเช่นนี้ข้าพเจ้าก็ขอให้ท่าน
สมาชิกทั้งหลายได้เห็นอกเห็นใจชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วย

ขุนสมานหารทิศคดี รัฐมนตรี: ข้าพเจ้ากล่าวหาว่า โอกาสท่าน
อาจจะไต่ถามเช่นนั้นได้ เพราะฉะนั้นเพื่อขอรวบรัดเวลาของสภาฯ ข้าพ
เจ้าขอเสนอให้ลงมติในปัญหาข้อนี้

สมาชิกบริวาร

ทำการแทนประธานสภาฯ: ท่านผู้เสนอจะยืนยันหรือไม่

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน): ข้าพเจ้าเห็นว่าญัตติ
นี้ไม่ควรรวมกันให้ลงมติเสียทีเดียว

ทำการแทนประธานสภาฯ: ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมลงมติว่า
กระทรวงแก้ไขตามที่เสนอหรือไม่ ผู้ใดเห็นว่าควรจะให้ยื่นไปตามที่
ผู้เสนอมา ขอให้ไปรยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๑ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรยก
มือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๖ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ: เห็นอันว่าให้ยื่นไปตามร่างของ

กรรมการ

หยุดพักประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๕๕ นาฬิกา.

ทำการแทนประธานสภาฯ: พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่าต่อไป

เลขานุการสภาฯ: มาตรา ๓ มาตรา ๔

นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง (สุรินทร์): มาตรา ๓ ข่าพเจ้าขอแปร

ญัตติไว้เพราะอนุมาตรา ๔ และอนุมาตรา ๕ คือไปด้วย อนุมาตรา ๔ เป็นการที่ข้าพเจ้าขอแปรญัตติไว้ ก็เพราะว่าคำวิเคราะห์ศัพท์ ในมาตรา ๕ นี้ คำว่า "ของป่า" หมายความว่าถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในดินในน้ำ ทั้งสิ้นที่อยู่ใต้ ดินด้วยระบุไว้หมด นอกจากอากาศธาตุซึ่งจับถือไม่ได้ เท่านั้นที่ไม่กล่าวถึง เพราะในอนุมาตรา ๔ นี้ระบุไว้หมด ในมาตรา ๑๒ เพราะเหตุว่าพระราชบัญญัติฉบับญัตติไว้ว่า ถ้าผู้ใดจะทำไม้หรือเก็บหาของป่า จะต้องขออนุญาตตามมาตรา ๓ ซึ่งนอกเหนือจากพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ แล้ว มีมาตรา ๓ ผูกติดไว้ด้วย เมื่อเขียนเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าเห็นว่าราษฎรจะได้รับความเดือดร้อนมากทีเดียว โดยที่ความเขียนมาแต่ก่อนนั้นราษฎรเขาไม่ค่อยจะได้รับความยับยั้งในเรื่องนี้มากนัก เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ไปแล้วจะเกิดข้อกมไขไม่ไข ในป่าสงวนนั้น ก็ต้องขออนุญาต แม้แต่จะเกี่ยวหญ้ามาวงเวียน หรือจะเด็ดดอกไม้ทำเสื่อ หรือจะเกี่ยวเอามาทำฝาเรือน ถ้าจำเป็นจะต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย ถ้าหากว่าไม่ทำตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ไม่ขออนุญาตแล้ว เขาจะต้องไต่ขยโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท หรือจำคุก

ไม่เกิน ๑ เดือน โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติ
 นี้ไปแล้ว ราษฎรจะไม่เป็นคนที่ต้องโทษเพราะการกระทำที่ชั่วแต่
 อย่างเดียว แม้แต่จะหาเงินด้วยทางสุจริตก็ยังคงโทษด้วย เห็นว่า
 เขาระเคอะครั้นมากที่เกี่ยวข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยจึงได้ขอแปรญัตติไว้ ขอ
 ทักคำว่า "ไม้ พืน ถ่าน เปลือกไม้ ทอดไม้ ใบไม้ ผลไม้ น้ำมัน
 ไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากไม้ พืชต่างๆ ที่ไม่ใช่
 ไม้ เช่น หญ้า อ้อ พง กล้วย ทุเรียน กาก กระชุก กัดด้วยไม้ กูด
 เต็ง" ออกเสีย สิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้ ถ้าจะปล่อยให้เขาเก็บหาได้ โดย
 เสรีภาพของเขาก็ไม่เห็นจะทำให้ป่าไม้ของรัฐบาลได้เสื่อมศูนย์ ไปด้วย
 ไรเลย สิ่งเหล่านี้ถ้าเราจะ สงวนไว้ โดยไม่ให้ปล่อยให้เขาเก็บหาโดย
 เสรีภาพแล้ว ก็ไม่เห็นจะทำให้ประเทศเจริญอย่างไรเลย ถ้าเรา สงวน
 ไว้หญ้าเหล่านี้จะหายไปและเข็นเชื้อเพลิงทำลายป่า เป็นการทำลาย
 ป่าไม้ของรัฐบาลด้วย เราควรจะให้เขาเก็บหาได้ โดยไม่มีเขตต์
 จำกัด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอคัดออก แต่กรมการไม่เห็นว่า
 โดยหาว่าระบอบญัตติให้เก็บหาของป่าได้

จึงอยู่ซึ่งเจ้าหน้าที่ทางท้องถิ่นจะพิจารณาที่หลัง โดยให้ช้านานไว้
 ในมาตรา ๑๒ แต่ในมาตรา ๑๒ นั้นก็หาได้ระบุไว้ไม่ว่าจะไรบ้างที่จะ
 ให้เก็บหาได้ โดยเสรีภาพ เมื่อไม่ได้ระบุไว้เช่นนั้นทางเจ้าหน้าที่ประจำ
 ท้องถิ่นอาจจะไม่อนุญาตไว้เลยก็ได้ เมื่อกรมการไม่เห็นด้วยเช่นนั้น
 ข้าพเจ้าจึงคิดใจไว้ และขอจะขอให้สภาฯ ได้พิจารณาออกครั้งหนึ่ง

ว่า สิ่งซึ่งไม่มีประโยชน์ ในการที่จะทำความเจริญให้ประเทศชาติ ก็
 ข้าพเจ้าขอแปรญัตติกักลอกนสมศวรที่จะคัดออกตาม คำแปรญัตติของ
 ข้าพเจ้า หรือควรจะให้ เป็นไปตามร่างเดิม ซึ่ง ถวายมาธิการให้ คงไว้
 ทงนแล้วแต่สภาฯ

พระยาพนาจร (กรรมาธิการ) : ในนามแห่งกรรมาธิการ
 ข้าพเจ้าขอแถลงว่า มาตรา ๔ มีศัพท์ต่างๆ อยู่ในระเบียบๆ นั้น อธิบาย
 ถึงของข้าซึ่งมีอยู่ในบ้านนี้ ถ้าเราไม่เขียนเช่นนั้นแล้ว เราก็ไม่
 ว่ากฎหมายนี้จะเกี่ยวกับเรื่องอะไร แต่ความประสงค์ของราษฎร ที่ใช้
 ของบ้านที่จำเป็นหรือสมศวร กรรมาธิการก็ได้ปรับปรุงมาตรา ๑๒ ไว้
 ให้แล้ว และเมื่อจะประกาศบ้านแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นข้าสงวนหรือคุ้มครอง
 ก็ได้ ตามมาตรา ๖ นั้น จะมีกรรมการ สอดส่องว่าราษฎร ในที่นั้น
 ต้องการอะไรบ้างสำหรับยังชีพและทำประโยชน์ทั่วไป กรรมาธิการ
 คณะนี้ได้ทำความเข้าใจไว้ว่า สิ่งจำเป็นของราษฎรมีอะไรบ้าง และใน
 มาตรา ๑๓ นั้น เมื่อรัฐบาลประกาศเป็นข้าคุ้มครองไปแล้ว ยังมีข้อ
 เชี่ยวโอกาสให้ราษฎรไปเกี่ยหาของบ้านตามสมศวร โดยใ้ไว้ขอนุญาต
 โดยไม่มีพิธีอะไรเลย และที่ผู้แทนราษฎรว่าไม่มีประโยชน์ จะหวังไว้
 ทำไม ถ้าไม่มีประโยชน์แล้วราษฎรจะต้องการไปทำอะไรนั้น ก็ยังมี
 ประโยชน์ แต่ประโยชน์นั้นราษฎรต้องการใช้ประโยชน์ ในการใช้
 ในครัวเรือน หรือเป็นประโยชน์ของรัฐ ประโยชน์นั้นเพิ่มเพื่อไปหมด
 แต่สิ่งใดเป็นประโยชน์ จริงและเป็นสำคัญของชาติ รัฐบาลก็จะคุ้ม

ครองต่อไป และกรรมวิธีการก็ได้พยายามชี้แจงให้ผู้แปรญัตติหลายท่านเข้าใจแล้ว และผู้แปรญัตติหลายท่านก็ได้ถอนไป

๑๙.๐๓.๒๖.

นายฟอง สีทธิธรรม (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่แปรญัตติร่างพระราชบัญญัติในมาตรา ๓ แต่วก่อนที่จะฟังข้าพเจ้าอภิปราย ข้าพเจ้าขอความกรุณาท่านผู้มั่งเกยรคทั้งหลายได้โปรดพลิกมาตรา ๔ ด้ยว่า ข้าพเจ้าขออะไรบ้าง มีฉนั้นเพียงแต่ท่านก็จะเห็นว่าไม่ต้องฟังเสียงข้าพเจ้า

มาตรา ๔ ข้าพเจ้าแปรญัตติขอตัดออกมีอยู่ ๒ แห่ง มาตรา ๔ ๓ มาตรา ๔ ก. ข. ๒ แห่งเท่านั้น ๓ มาตรา ๔ ก. คำว่า "ไม้" ความร่างเดิมมีว่า ของข้าพหามาความว่าสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากข้า คือ ก. ไม้ พื้ น ถ่าน เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ ผลไม้ น้ำมัน ไม้ยางไม้ และสิ่งอื่น ๆ ๓ มาตรา ๔ ข้าพเจ้าขอตัดออกหมด เหลือคำว่า "ไม้" คำเดียว แล้วต่อมามาตรา ๔ ข. พืชต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ไม้ ต้นร้างไม้ได้บรรยายไว้หมดว่ามีอะไรบ้าง จึงใช้คำว่า เช่น ต้นหญ้า อ้อ ทง ปรง ทุา กก กระจูด กัลยไม้ กูด เห็ด ความร่าง นั้น ข้าพเจ้า ขอ แปรญัตติ ดังนี้ คือว่า ๓ มาตรา ๓ ตัดคำว่า

“หญ้า” ออก ตักคำว่า “กา” ออก ตักคำว่า “เห็ด” ออก
 ๓ คำ แล้วก็เขียนเพิ่มขึ้นอีก ท่อทำยว่า ตลอดจนถึงอื่น ๆ ซึ่งเกิด
 จากพืชนั้น ๆ เว้นแต่เห็ด กว และหญ้า ถ้าหากว่าไม่มีญัตติไว้แล้ว
 ก็ระรวมอยู่ในนั้นด้วย ตกลงว่าในมาตรา^๕ ข้าพเจ้าขอไม่ให้อยู่ในข้อ
 แห่งราษฎรทำได้ มี พน ถ่าน เปลือกไม้ ใยไม้ อกไม้ ผลไม้
 น้ำมันไม้ ยางไม้ และสิ่งอื่น ๆ ที่เกิด จากไม้^๕ นั้น จำพวก ๑ ข้อ
 จำพวก ๑ ที่ไม่ใช่ไม้^๕ เช่นพืช ข้อ ๔ เท่านั้น ก็ไม่ต้องถวญ กระทบ
 กล้วยไม้^๕ ข้าพเจ้าขอฝากมุงเรือน ญาคำมุงเรือนเท่านั้น ถ้าหาก
 ว่าระพิจารณาแล้ว ข้าพเจ้าขอคัดค้านน้อยกว่าที่^๕ แทน สุนทร ขอ เมื่อนั้น
 ถ้าหากว่าสภาฯ ไม่โปรดตามที่^๕ แทน สุนทร ได้ขอไปนั้น ก็ขอให้
 โปรดพิจารณาตามคำแปรญัตติของข้าพเจ้า เพราะข้าพเจ้าขอคัดค้านกว่า
 ข้าพเจ้าขอถวายเรียนเหตุผลดังต่อไปนี้

ตามความจำเป็นของราษฎรที่ใช้ของขี้มีอย่างไร เราได้อภิปราย
 กันยึกยาวมาแล้วหลายเวลา ข้าพเจ้าขอที่ไม่อภิปรายต่อไป แต่
 อย่างไรก็ดี ความจำเป็นของราษฎรต้องใช้ของขี้^๕ นั้น ท่านผู้แทน
 ก่อน ๆ ไม่ได้พิศ มีนิตหนึ่งอย่างท้องถิ่น ถ้าจะกล่าวโดยกะเพาะคือ
 ภาคอีสาน เป็นท้องถิ่นแรมแค้นซึ่งพวกเราได้ถวายอยู่แล้วว่า แรม
 แค้นเพียงไร ข้าพเจ้าขอคัดค้านอย่างเพียงว่า ในภาคกลางหรือภาค
 อื่น ๆ กิ่งกา^๕ ึงเหลน^๕ แมงไม้^๕ ชาวจะไม่ใช้สิ่งจำเป็นที่เขารับประทาน

เลย เป็นสิ่งนำเกลียด แต่ท่านผู้มั่งคั่งรักทั้งหลายได้ไปตกทรายไว้
 เล็กว่า ในภาคอีสานนั้น กงถั่วเป็นของจำเริญที่เขารับประทาน แมง-
 กะพมเขาคือรับประทานกัน เป็นอาหารที่เขาต้องการที่สุด ข้าพเจ้าขอ
 กรวามเรียนว่า สิ่งใดที่จะเป็นประโยชน์แก่รัฐเป็นส่วนรวม ข้าพเจ้าหา
 ได้ข้อไม่ เช่น ถิน หิน กรวถ ข้าพเจ้าหาได้ข้อไม่ เช่น เป็นต้นว่า
 ถิน หิน กรวถ ทราย อาจจะไปทำประโยชน์ได้ เหล่านี้ข้าพเจ้าหา
 ได้ข้อไม่ ข้าพเจ้าก็ได้มุ่งถึงประโยชน์ส่วนรวมอยู่มากเหมือนกัน ถิน
 เหตุผลคือไปมีอยู่ว่า ถ้าหากว่าราษฎรได้เสวยผลเหล่านี้ เป็นต้นว่า
 เห็ด หนุ่ยแพรง หนุ่ยคา ะไวเหล่านี้ เขาหาได้โดยเสรีแล้ว จะ
 เป็นการขัดกักับการสงวนและคุ้มครองป่าหรือไม่ วัตถุประสงค์อันสำคัญ
 ที่สุดของเราในการคุ้มครองแลสงวนป่าก็คือ ในการจะสงวนไม้เนื้อ
 งามไว้ให้แก่ชนรุ่นหลัง และ การที่ปล่อยราษฎรให้เข้าไปเก็บไป
 เก็บเห็ด เก็บขมิ้น หนุ่ยคามุงบ้านเหล่านี้ ข้าพเจ้า ขอกล่าวถึงผู้
 แทนรัฐมนตรีกล่าวมาแล้วว่า ไม่ได้ขัดขวางในการบำรุงพันธุ์ไม้ของป่า
 หรือที่บางจะออกงามเลย ตรงกันข้าม สิ่งเหล่านี้กลับจะเป็นประโยชน์ต่อ
 ความเจริญของไม้เสียด้วย เป็นต้นว่า แผลง หนุ่ยคา เป็นต้น ถ้า
 อยู่ที่ใดไม้ก็จะไม่เจริญออกงาม ข้าพเจ้ากล่าวขึ้นยนี้ว่า ทั้งๆที่ข้าพเจ้าไม่
 มีเทคนิคในการปลูกไม้ สมมติว่ารัฐบาลจะปลูกไม้และต้นไม้เต็มไป
 ด้วยแผลง หนุ่ยคา เจ้าพนักงานจะต้องวางหนุ่ยเหล่านี้ให้เคียนเสีย

ก่อนจึงจะปล่อยได้ สิ่งเหล่านี้เป็นการทำลายความเจริญของไม้ ข้าพเจ้าจึงได้ขอ ต่อมาท่านกรรมาธิการได้กล่าวไว้ว่า เขาเดิคน้ำไม่เย็นไรหรรค ให้รวมๆ ไว้ ในนี้เถิดจะไ้ไม่เสียรูปกฎหมาย ในทางปฏิบัติ เราจะพยายามอะไรด้วย ไม่เคร่งครัดเกินไป นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นน้ำคาลเพื่อชรัมากกว่า ในการปฏิบัติเจ้าพนักงานคนใดจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่วางไว้ เป็นสายลักษณะชกษ

อีกประการหนึ่ง กรรมาธิการว่า ในศาลคงจะไม่เคร่งครัดในเรื่องหน้าแผ่นดินก่าอะไรเหล่านี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นน้ำคาลเพื่อชรัมากกว่า เพราะว่าศาลคือความตามกฎหมาย ยิ่งกฎหมายอาญาแล้วเคร่งครัดทีเดียว ที่ว่าจะเป็นน้ำคาลเพื่อชรันั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า จะเป็นขวเพ็ดมากกว่า อีกประการหนึ่ง ทกรรมาธิการว่ามีมาตรา ๑๓ ผ่อนลงมา ให้เร็วแล้วนั้น มาตรา ๑๒ มีอยู่ว่า บุคคลใดจะทำไม่หรือเกียหาของข้าในข้าสงวน นอกจากจะต้องปฏิบัติกา ความกฎหมาย อันอื่นว่า ค้วยการนั้นแล้ว ต้องได้ขออนุญาตตามพระราชบัญญัติด้วย เว้นแต่การทำไม่หรือการเกียหาของข้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นครวๆ ไป นี้ถ้าหากเราพิจารณาเห็นๆ เราก็น่าจะคิดใจ ถ้าเราจะเสวยผลดังที่เสนอนั้น แต่ข้อไหนอะไรๆ ห้ามไว้ก่อน ถ้าหากว่าเป็นข้าสงวน เมื่อเราจะอนุญาตอะไรแล้ว จึงจะยึดให้ ที่ละ อย่างๆ ในทางปฏิบัติ นั้นไปท ระลึก เถิดว่า อภัย เข้า ปากข้าง แล้ว ยาก นี้

หน้าที่เราจะต้องออกมาได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเชลยอย่างมั่นคงว่าจำพวก
 ที่คนคงจะเป็นประโยชน์แก่การสงวนและคุ้มครองป่าต่อไป สำหรับทาง
 ปกป้อง เพราะเหตุนี้มาตรา๑๓๓นั้นในที่สุดก็ไม่ใช่เป็นมาตราที่ให้ความ
 ถูกใจแก่เราเลย ข้าพเจ้าเชื่อว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าขอคงต้องการเหมือนกัน
 ทุก ๆ ที่ลงต้น จึงเป็นการขอตกลงถึงประโยชน์ส่วนรวมทั่ว ๆ ไปด้วย
 ไม่ใช่หมายถึงภาคีสถาณ คือบ้านข้าพเจ้าแห่งเดียว

ต่อมาถ้าพิจารณาจากทางหนึ่ง คือถ้าเราจะพิจารณาถึงรูปของการ
 วางกฎหมาย เราอาจจะคิดเห็นได้ว่าตามธรรมเนียมกฎหมายนั้นเราจะต้อง
 วิเคราะห์ศัพท์เอาไว้ การวิเคราะห์ศัพท์ ไม่ใช่หมายความว่าห้ามเช่น
 ชนชนข้าพเจ้าชกกรวยเรียนต่อที่ประชุมว่า ไม่ใช่เหตุผลในทางกฎหมาย
 เลย คือทางกรรมวิธีการ หรือท่านผู้มั่งคั่งทั้งหลายอาจจะคิดว่าให้
 เคฟินชั้นไว่กลาง ๆ แล้วเราก็ไปอนุญาตไว้ ทอน การให้คำไข่มิใช่
 ห้าม เราเห็นว่าไม่ คอสิ่งนั้น ๆ นี้ไม่ได้แปลว่าห้าม ข้าพเจ้าชกกรวย
 เรียนว่า ถ้าหากจะถือว่ากรวิเคราะห์ศัพท์เป็นเทคนิคในการร่างกฎ-
 หมายนั้นข้าพเจ้าก็เห็นเทคนิคในการให้เคฟินชั้นเหมือนกัน อีกประการหนึ่ง
 นั้นเราเรียกว่าเคฟินชั้น ขออธิบายเผื่อจะต้องยกตัวอย่าง คนเคฟินไร
 ความความเรียงคนเคฟินทั่วโลกที่เจริญสูง นั้นเป็นวิสัยเคฟินชั้น ไม่
 ใช้เคฟินชั้นในทางกฎหมาย แต่ในทางกฎหมายเราให้ เคฟินชั้นหรือคำ
 วิเคราะห์ศัพท์ที่เราสร้างขึ้นเอง จะเรียกว่าอะไร ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้อง
 พก คือหมายความว่าห้ามอะไร สิ่งนั้นเอามาบรรยายไว้หมด เหมือน

ให้สภาไต่ทราญเหตุผลในเรื่องนี้ ความจริงสมาชิกยังเข้าใจความมาก
เกินกว่าความหมายไป ข้อความในมาตราที่มุ่งหมายเขยิบตัวเคาะรหัส
ศัพท์ ยังไม่ได้มีบทบังคับประการใดมีไต่ เป็นถาวรแสดงความเข้าใจว่า
คำว่าของบ้านนี้คืออะไรบ้าง เพื่อสะดวกในการที่จะไต่กฎหมายนั้นความ
เพียงพอสมควรความมุ่งหมาย และให้เขียน ข้อความที่ไต่ ไต่ เขียน เวลานาน
เพราะฉะนั้นสิ่งใดที่ว่าเป็นจะตั้งอยู่ในกฎหมายนั้น ก็จำเขียนจะต้องบรร
ลงไป เพื่อให้ ถิ่นความเพียงพอ นั้น เป็นแนว แห่ง การ ขณัญญัติศัพท์
กฎหมาย ส่วนข้อความอันเกี่ยวข้องกับขณบัญญัตินั้นย่อมอยู่ในมาตราอื่น ๆ

ข้อวิพากษ์ของท่านสมาชิกที่คัดค้านว่าเนื่องจากการบัญญัติศัพท์เช่น
นี้จะเป็นเหตุให้ราษฎรซึ่งได้เข้าศึกษาเรียนครูของยังชีพได้ วิชา ความ เด็ด
ร้อน แต่ขอให้ท่านไต่ พิจารณาในมาตราอื่น ๆ ซึ่งข้าพเจ้าจะได้กล่า
ปรัยต่อไป ว่าสำหรับในข้าศึกคุมครองซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๘ ในข้า
ศึกคุมครองราษฎรมีสถิตที่จะเก็บของเข้าไต่ ที่เช่นเคยเวลานั้นไต่ มี การ
กระต๊อกระเทือนอย่างไร เว้นแต่ของเข้าข้างขณะนั้นกฎหมายไต่ห้ามไว้ก็
มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น เช่นอย่าง เงินทองหรือฝงเงินนั้น ส่วนกฎหมาย
ไม่ได้ห้ามไว้ ราษฎรมีสถิตที่จะเก็บไต่อย่างเต็มที่ ส่วนกฎหมาย
ไต่ มีการห้ามเพิ่มเติมก็เพราะข้าสงวนเท่านั้น พกโดยซัดแท้จริงแล้ว
สำหรับข้าสงวนย่อมจะมีเช่นส่วนน้อย เพราะฉะนั้นสิ่งที่จะกระต๊อกระ
เทือนอย่างกันขวามือน้อยเต็มที่ แต่ถึงกระนั้นนักก็ขอให้เข้าใจคำว่าว่า

สงวนยอมเป็นข้าทูลลาถนอมความจำเริญแก่พระเจ้าบรมวงศ์เธอสงวนไว้ ด้วยเหตุ
 ว่าบ้านนครวัดโทรมต้องการการกระทำบำรุงและบำรุงที่เจ้าหน้าทูลลาจะตั้ง
 ทำการปลูกซ่อมมณฑลใหม่ สำหรับคนไม่เพียงพอขอมมีความจำเริญ
 ทูลลาขอการคุ้มครองเพื่อที่คนไม่เหล่านนี้ได้เจริญด้วยตามสมควร ถ้า
 หากว่าเราปล่อยให้เกิดหรือให้ทำลายไปเสียแล้ว สิ่งเหล่านั้นก็อาจจะเสีย
 หายและทำให้รัฐบาลต้องชกทนในการที่ต้องลงทุนไป และนอกจาก
 นั้นความจำเริญสำหรับต่อไปข้างหน้า ความจำเริญข้างอย่างสำหรับที่
 อยู่ในข้าสงวนหมักค้ำ และจำเริญแก่บ้านเมืองซึ่งรัฐบาลอาจจะตั้งสงวน
 เพศให้ เป็นประโยชน์แก่ส่วนใหญ่ เมืองเช่นนั้นก็ จำเริญ ะต้อง ทวง
 ท้ำมไว้

แต่ถึงกระนั้นก็ตลยเห็นใจแก่ราษฎรผู้สำคัญเกิดครั้น ในเรื่อง
 นี้จึงให้ เข็คโกลาสไว้ ในมาตรา ๑๒ ตามที่สมาชิกผู้ชกขอรายเมอกลี
 อ่านแล้วครั้งหนึ่ง คือในการที่ของข้าในข้างอย่างเมอฐรัฐบาลได้ ที่จาวณา
 อนุญาตไว้แล้ว ถึงแม้ว่าในข้าสงวนราษฎรก็มีสทูลจะเข้าไปเกิดหรือ
 หาเอามาใช้ประโยชน์ได้ และในการที่กรรมมาธิการนี้ไม่สามารถจะ
 ระบุชื่อของข้าให้ครบถ้วนที่จะอนุญาตให้ราษฎรเก็บได้ว่ามี ะไว้บ้าง นั้น
 ก็เนื่องจากมีความจำเริญที่ในข้าแห่งหนึ่ง ๆ ข้าจะมีต่างกันได้ ของข้า
 ในข้างข้าสงวนอาจจะไม่สำคัญ อาจจะปล่อยให้ราษฎรเก็บได้ แต่ว่า
 ในข้างแห่งอาจจะจำเริญ ในของอย่างเดียวกันนั้นเองจำเริญจะต้องทวง
 ท้ำม เพราะฉะนั้นในการที่จะกำหนดให้แน่ชัดในควมทนยอมเป็นข้าการชก

ซึ่ง แต่อย่างไรก็ดีกิจการที่จะทำการสงวนที่ห้ามข้อมปรากฏช้อยอยู่แล้ว
 ในพระราชบัญญัตินั้นว่าจำเป็นจะต้องให้คณะกรรมการ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ทาง
 กรมการจังหวัด กรมการค้าเทศ ซึ่งอยู่ในท้องถิ่น และเจ้าพนักงาน
 บ้าไม้ ไปสำรวจให้ทราบผลได้ ผลเสีย อย่าง ต้องแท้ ในภูมิภาค นั้น
 และจะพยายามอย่างงที่จะไม่ให้กระทบกระเทือนแก่ราษฎร หากราษฎร
 จะเสียหายมากกว่ามีสิทธิจะคัดค้านหรือ ร้องใน การที่ จะไม่ให้ตกลง
 ในการที่กรรมการจะสงวนเข้านั้นได้ และเมื่อเห็นเช่นนี้แล้วการหาของ
 ย่าในเขาสงวนซึ่งมีเขื่อนส่วนน้อยนี้ไม่น่าจะจำเป็นอย่างไร เพราะ ฉะนั้น
 ชั่วคราวคงสามารถที่จะดำเนินการวิฤตที่มากเกินไป แต่จริงพระ
 ราชบัญญัติได้ เปิดโอกาสไว้อย่างกว้าง และพูดถึงวิธีการที่กรมมา
 ธิการคณะได้ ดัดแปลง ในการพิจารณา ซึ่งกรมมาธิการ คณะนี้
 ประกอบด้วยสมาชิกประมาณ ๑ หลายท่าน และพยายามที่จะฟังเสียง
 ของท่านสมาชิกที่แปรญัตติมาเป็นอย่างดี และพยายามคน โด้มก่อน
 สันแก่เท่าที่สามารถจะแก้ ได้ตามความประสงค์ของสมาชิกนั้น ถ้า
 หากว่าเราพิจารณาจากพระราชบัญญัติแล้วจะเห็นได้ว่าความข้อความที่
 แก้ไขเป็นอันมาก กรมมาธิการก็ได้พยายามทำให้ เป็นไปตาม ความ
 ประสงค์ที่กระทำได้ เป็นอย่างมากอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ชื่อนี้จึง ไม่
 สามารถ จะทำตามทูลแปร ญัตติได้ข้อร้องนั้นได้

๑๘.๒๕ น.

นายฉ่ำ จรรย์เนตร (นครศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าได้แปรญัตติเรื่องนี้ไว้ด้วยผู้หญิง ในมาตรา ๔ คือต้องการตัดความในมาตรา ๕ ซึ่งมีความละเอียดตั้งแต่อนุมาตรา ๑ จนถึง อนุมาตรา ๗ แห่งมาตรา ๔ นี้ กล่าวคือในมาตรา ๔ นี้เกี่ยวข้องกับละเอียดถ่วงเพียงเส้นขนกว่าใด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า จึงตัดความละเอียด ของร่าง พระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ออกเสีย เอาแต่หลักสำคัญๆ เท่านั้น กล่าวคือข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ดังนี้ คือ. ก. ในมาตรา ๕ นั้นอนุมาตรา ๑, ๓, ๓, ๔, ๕, ๖ ถึง ๗ ตัดออกเสีย แล้วใช้ความต่อไปนี้แทน

“ ข ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินของรัฐ

ข. “ ข้าราชการ ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งได้กำหนดขึ้นไว้เช่นข่าไม้ ที่คุ้มครองตามความในพระราชบัญญัติ

ค. สิ่งที่เกิดขึ้นในป่าโดยเฉพาะน้ำมันไม้ ยางไม้ แร่ น้ำมัน ดิน

ง. ไม้ต่าง ๆ ที่กรมข่าไม้สงวนพันธุ์อยู่ตามที่ประกาศไว้ อยู่แล้วในเขตพื้นที่ ทั่วประเทศที่ตัดความละเอียดในมาตรา ๕ ออกเสีย นั้น เพราะเหตุว่าในมาตรา ๕ นั้น มีความละเอียดจนกระทั่งของข่า หมายความว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากข่า ไม้ พืช ด่าน เปลือกไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ ผลไม้ น้ำมันไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ทาง

ไม่ และพืชต่าง ๆ ตลอดจนหญ้า มีหญ้าคา หรือกระบุด กล้วยไม้
 หรือเห็ดและสัตว์ ข้างทุกชนิดตลอดจนกระทั่ง มูลของค่างทาวซึ่งชาวมา
 ไค้เอามา ทำขี้ใน นาอยู่เสมอ จนตลอดมา ถึงกระทั้ง อนุ มาตรา ๕ คือ
 “ไม่” หมายความว่ารวมตลอดถึงไม้ สึกและไม่ สกน ๆ คราวนั้นอนุ
 มาตรา ๕ นี้ได้ละเอียกว่าตลอดจนทวาย ไม่ ได้ทุกชนิดก็เช่นต้นเป็นกอ
 หรือเศษเล็กเศษน้อยต่าง ๆ จนกระทั่งสัตว์ เลี้ยงจะนำเข้าไปเลี้ยงไม่ได้
 คือ ข้าง มา ไค้ กระบือ ฟา พื่อ แพร และ และสัตว์ ทม
 ยศคัลเป็นเจ้าของ ซึ่งสมาชิกส่วนมากทวายกันคืออยู่แล้วว่าเป็นภัยส่วน
 หนึ่งของราษฎร

ด้วยเหตุผลทั้งนี้ข้าพเจ้าจึง ได้แปรญัตติตามที่ข้าพเจ้าได้แถลงมา
 แล้วเมื่อนักว่าให้คัดรายชื่อละเอียตนนอกให้หมด ให้เหลือแต่ใจความ
 สำคัญตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว ความจริงในมาตราอนั้นเกี่ยวข้องอย่าง
 ละเอียตละชัดถึงวันหนึ่งต่าง ๆ ซึ่งไม่ควรจะเทียบ กฎหมายฉบับนี้
 เกี่ยหมดจนกระทั่งไม่เหลืออะไรเลยแม้ของในกินสินในน้ำ เมอเป็นดัง
 นชคตวิบุราย ให้ท่านสมาชิกฟังเป็นพิเศษเพื่อระไ้ช่วย สนับสนุนให้
 ไปตามที่ข้าพเจ้าได้แปรญัตติเรื่องนั้น มา กล่าวคือชาวป่าเป็นส่วนมากที่
 ลุ่ยนชกเขตเทศบาลโต อาศัยบ้าน เช่นที่อยู่ใน การเลี้ยง ครอบครัว และ
 บุตรหลาน ได้อาศัยมาเป็นเวลานานแล้ว วิจารณ์การกฎหมายระเบียบใหม่
 นอกไปนั้น เป็นเหตุให้ คคมชคกเก่าของราษฎรที่อยู่ในคงในบ้านนั้น
 หมกคกเคี้ยว เท่ากับลงโทษประหารชีวิตราษฎรซึ่งอยู่โดยวัดแห่งธรรม-

ชาติหลอเลียง ความจริงหลักของกฎหมายละเมิดนั้น รัฐบาลควรระ
กระทำละเพาะสงวนไม ทั้เป็นประโยชน์จริง ๆ ส่วนที่ไม่เป็นประโยชน์
เช่นข้อละเมิดยกปลักย้อยความนียที่ข้าพเจ้ากล่าวมาแล้วนั้น ไม่ควรระ
ควรวัว ในกฎหมายละเมิดเลย จึงอยั้ท่านกรรมาธิการได้ถึอธิบายมา
แล้วว่าจะคัดออกหรืออนุญาตให้ทำได้นั้นเป็นแต่บางกรณีเท่านั้น หากได้
เป็นไปทุกกรณีทั้งราษฎรได้อาศัยมาแล้วแต่โบราณกาลไม่

อีกประการหนึ่ง วิถีกว่ากฎหมายแขนงอื่นเช่นวิธีซึ่งเรียกว่าเกบภายใน
อย่างทีเรียกว่ากรณีทะเล้นเหตุาคของเกบภายใน เช่นข้อที่นายกระทาง
ส่งใค ๆ ที่ราษฎรเคือกรอนคามนียที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้ว ยิ่งหาเพียงพอ
กับทจะเคือกรอนเพิ่มเติมขึ้นที่จะเกบภายในการเข้าไปในย่านสงวนนั้นไม่
เพราะว่ารัฐบาลนคานเนในการที่จะเกบภายในกับราษฎรในเขต นม วิถีการ
แปลก ๆ สมกับทข้าพเจ้าไม่ใค ใ่วางใจคณะรัฐบาลนมาแล้ว ค้วยเหตุ
นในแง่ที่ข้าพเจ้ากล่าวมานักเป็นแง่ที่รัฐบาลเกบภายในกับราษฎรและกั
ชาติพิทวย ใ้แต่เท่านั้นยังมีอื่น ๆ อีกเหลือคณมานน

ทำการแทนประธานสภาฯ: ขอให้อยั้ในวงหน้อย อยั้่าออกไป
นอกเรื่อง

นายฉ่า จัรัสเนตร (นครศรีธรรมราช): ครัย เพราะฉะนั้น
ในกฎหมายมาตรา ๔ เรื่องพระราชบัญญัติคุ้มครองสงวนยาน ทำความ
เคือกรอนให้แก่ราษฎรเป็น ๒ นย นยที่ ๑ คักักอาชีพของราษฎรโดยกั
ชาติ นยที่ ๒ เกบภายในเขาจะเข้าไปในย่านนั้น ๆ

อนึ่งรัฐบาลระสงวนบ้านโคกวิเศษ เรียกว่า เป็นบ้านใหม่ ชะนิกใหม่
ประโยชน์รัฐบาลสงวนไม่ได้ เมื่อเห็น เช่นนี้รัฐบาล ต้องสงวนบ้าน
ชะนิกใหม่ประโยชน์ เมื่อมีประโยชน์แล้วก็เป็นทออาศัยของราษฎร เมื่อ
เป็นทออาศัยของราษฎรรัฐบาลไปทวงห้ามเสียเช่นนั้นก็เท่ากับทักท้วง
ใจเท่านั้นเอง

ตามเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้อธิบายมาพลเป็นสังเขปเท่านี้ ข้าพเจ้าขอ
วิงวอนท่านสมาชิกที่เคารพทั้งสองประเภท และวิงวอนว่าอย่าให้เข้าไป
ถึงที่ท่านกรรมาธิการชี้แจงมาแล้ว คือท่านกรรมาธิการชี้แจงนั้นควรวา
มองเผิน ๆ แล้วจะเห็นว่าควรให้คำมที่ท่านกรรมาธิการเสนอมา แต่ถ้า
มองอย่างละเอียดแล้วจะเห็นว่ากฎหมายนี้ ทักมื่อ คัดเท่าของ ราษฎรของ
ท่านเอง แต่ถ้าปล่อยให้ เข้าไปตามที่ข้าพเจ้าแปรญัตติแล้วจะมีคุณ
ประโยชน์แก่ท่านและราษฎรของท่าน ไม่ใช่ของข้าพเจ้าคนเดียวเท่า
นั้น ภัยเหตุนี้ข้าพเจ้าขอความคุ้มครองสภาฯ ให้เป็นไปตามที่ข้าพ-
เจ้าได้ขอรับรองมาด้วยประการทั้งปวง

พ.อ. พระอุดมโยธาธิบุตร (กรรมาธิการ) : ในเรื่องนี้จะเพาะ
มาตรา ๔ มีท่านสมาชิก ๒ ท่านได้กล่าวแล้ว มีความหมายคล้าย ๆ กัน
และที่สุดของเรื่องก็ขอว่าเรตักมื่อคัดเท่าของ ราษฎร เสียแยก ทั้งหมด
อยากใคร่ขอชี้แจงโดยย่อ ๆ สรุปความเป็นข้อ ๆ ไปดังนี้ คือปัญหา
เรื่องการตั้งสหตามมาตรา ๔ นั้น คือตั้งรูปขึ้นแล้วเอารูปคำอื่นไป
ใส่ในมาตราหลัง มาตราหลังอ้างคำสั่งเก่าเท่ากับกันความหมกหม昧

คำไขในมาตรา ๘ เพราะฉะนั้นเมื่อออกข้อชกแล้วก็จะต้องเดินตามรอย
 นั้น และการเรียกชกชกจะออกไปอีกนอก ในมาตราหลัง หลายมาตรา
 กรรมาชิกาวไต พิจารณาคดีคุณแป้วผู้คดีเสนอโดย ถัดวัน แล้ว ขอเขียน
 สั้น ๆ ว่าเห็นว่าจะไปไม่สำเร็จ เพราะว่าไปขัดแย้งกันเองด้วยประการที่
 ปวงจึงไม่แก่ ให้ และอยากจะชกกล่าวต่อไปว่า ในข้อที่ท่านว่าคดีมี
 คดีเท่าราษฎรเสียทั้งประเทศนั้น ความจริงท่านเข้าใจมากเกินกว่าชก
 เขตค ทกกฎหมายเขียนไว้ ฉะนั้นขอยืนยันกล่าวอีกที่วาทังทกรรมาชิก
 ชกแจงเมื่อกันแล้วกันหนึ่ง คือชกชกจากมาตรา ๖ ก่อน มาตรา ๖ ชก
 ว่า กรรมากร มี หน้าที่ สขยสวณ ถึง ผล ประโยชน์ ของบุคคลใด ๆ ด้วย
 เพราะว่ากรรมากรไม่ใช่ไปวัด เขตค ข่าอย่างเคียว ต้องไปสขยสวณผล
 ประโยชน์ของบุคคลใด ๆ ที่ทำอยู่แล้วนั้นด้วย นั่นเป็นหน้าที่ชกทหนึ่ง
 เมื่อสขยสวณถึงประโยชน์ของบุคคลใด ๆ แล้วก็ขอให้ กลับไป มาตรา
 ๘ อีกหนึ่ง คคือว่าสำหรับมาตรา ๘ ในแง่ของข้าคมีครองเราอีกโอกาส
 หมดที่เคียว ข้อที่ท่านว่าคดีมีชกคที่่านนเขตโอกาสในมาตรา ๘ หมด
 กว่าได้ คือว่าบุคคลใดจะทำไมหรือเกียหาของข้าในข้าคมีครองนั้นแปล
 ว่าเขตโอกาสหมดในมาตรา ๘ ข้าพเจ้าขอเขียนสั้น ๆ ดังนี้

ถ้าคังนั้นแล้ว ขอให้ ท่านทั้งหลาย ระวังค ข้อที่ ว่าในเรื่อง ข้าคมี
 ครองและข้าสงวน ข้าคมีครองนั้นมิเท่าชกคมากหลาย หรือเรียกว่า
 หลายเท่าของข้าสงวน แต่การที่เขตให้ราษฎรกระทำได้ก็หมายความว่า
 ว่าเขตชกในข้าคมีครอง ก็เรียกว่าเขตในส่วนใหญ่ให้แล้ว ันการ

สงวนนั้นเป็นส่วนเล็กน้อย ของแผ่นดินไม่ใช่ มากมายอะไรเลย แต่ถึง
 กระนั้นถกกรรมมาธิการก็ได้ พินิจพิจารณาหาคำถามแปรญัตติทางทั้งสอง
 เสนอมา และได้ปรึกษาหารือกัน หลายครั้ง หลายหน ในที่สุดก็มีความ
 เห็นกันว่า เพราะไม่กระจัดกระจุกเต็มหน้าและพื้นที่ ไม่เล็ก ๆ
 น้ะทั้ง ไวหรือ ว่าโดยหลักแล้วสิ่งใดที่เกิดขึ้นโดยไม่เป็น ประโยชน์
 ะทั้ง ไวหรือ เช่นนี้เกินสมควรไป ดังนั้นกรรมมาธิการเห็นว่า สิ่ง
 ใดที่เกิดขึ้นแล้วและหมดไปโดยไม่เป็นประโยชน์ ก็ควรให้ราษฎรได้
 เข้าเกี่ยวข้องบ้าง จึงได้แก้มาตรา ๑๒ ใหม่

ในมาตรา ๑๒ เดิมตามที่รัฐบาลเสนอมานั้น ไม่ยืดโอกาสเลย จะ
 ทำอะไรเล็กน้อยก็ต้องขออนุญาตเรียบร้อยไป กรรมมาธิการตระหนักในข้อ
 นี้จึงได้ ยืดโอกาสในวรรคท้ายไว้ว่า เว้นแต่ที่แห่งใดที่พนักงานเจ้า-
 หน้าที่ใดประกาศอนุญาตไว้ ก็หมายความว่าส่วนมากได้ เกิดเห็นแล้ว
 เพราะฉะนั้นปัญหาที่ท่านวิตกในเรื่องเทศหรือแยหรือจึงเหลืออะไรก็ตาม
 ใจ อยู่ในความประสงค์ของท่านทั้งหมด ถ้ากระนั้นที่ท่านเห็นท้องถิ่น
 ก็ไม่น่าจะเป็นห่วงอะไร ก็กลัวว่าจะศูนย์พนธ์ ไปหรือ กลัวว่าจะคิดมอ
 คิดเข้าไม่ให้อย่างเข้าไปในข่าเลยเช่นนี้ การทำให้แล้วเช่นนี้หมายความว่า
 ว่าเดินตามแนวความประสงค์ของผู้แปรญัตตินั้นแล้ว และนอกจากนั้น
 ถ้าหากว่าเรายืดไปสักบางประการที่ท่านแปรญัตติมากไปถวัน กรรมมา-
 ธิการไม่เห็นด้วย เช่นจากแปลสักไม่สองแปลสัก ก็ห้าม เคนไปนี้คิดก็
 ห้าม ไม่ใช่เช่นนั้น คือการเดินเช่นนี้กรรมมาธิการก็ได้สอยสวนมาภาค

มาย การเกินเช่นนี้เป็นลักษณะที่เกิน เขาเห็นโลโก้ เพื่อเข้าไปในป่าได้
แล้วก็ออกไปนอกโลโก้ เจ้าพนักงานจะไปควบคุมอะไรไว้หว กวรวมาธิ-
การวิคกอลย์เหมือนกันจึงไม่ยอมให้ ในบางกรณี แต่ก็ได้ยอมให้แล้วเกิน
ส่วนมาก สรุปความแล้ว ความประสงค์ ที่ท่านสมาชิกทั้งสองต้องการ
นั้น กวรวมาธิการก็ได้ยอมผ่อนผันให้แล้วเป็นอันมาก มีใดก็ตามที่
เท่าที่ท่านสมาชิกทั้งสองได้ตกลงนั้นเลย

ทำการแทนประธานสภา ฯ ผู้ที่เสนอญัตติ คือผู้แปรญัตติ
ก็ได้อภิปรายและพวกก้นทุกคนแล้ว ก็คิดว่าเห็นจะลงมติกันไว้ เพราะ
เวลาที่หมดแล้ว และได้อภิปรายกันทุกคนแล้วด้วย คงจะเป็นที่เข้าใจ
ทั่วกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมลงมติว่า ตามความใน
มาตรา ๔ นั้นคงไว้คำร่างที่กรรมาธิการเสนอ หรือควรจะได้แก้ไข ผู้ใด
เห็นว่าควรจะได้คำร่างที่กรรมาธิการเสนอมา ขอให้ไปรคยภมรชน

สมาชิกยกมือ ๖๕ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ ผู้ใดเห็นว่าควรจะได้ ไปรคยภ
มรชน

สมาชิกยกมือ ๑๖ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ เป็นอันคงไว้ เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๔๓ นาฬิกา

ร.อ. กุหลาบ กาญจนสกุล
 ชูณห์ ปัดเจานนท์
 ชิต เวชประสิทธิ์
 ทองดี ฤทธิพิสนธิ์
 น.ต. ทองหล่อ จำหรัญ ร.น.
 ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์
 หลวงประสิทธิ์นรกรรม
 ร.ต. ละมัย กฤษณะภักดี
 ไสภรณ์ สุกธีระ
 อนุสร สัทธรรม
 คราวแล้ว

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์
 ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
 ศิริ อินทร
 ถิ่น จุฑะรพ
 สุรินทร์ ลีผลากร
 เต็ก จารุณฎ
 วิศิษฐ์ ลูกอิน
 ผู้กรรายงานการประชุม

พระยามานวราชเสวี
 ประธานสภาผู้แทนราษฎร

คหกรรมบดี
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร